FIRST INVESTMENT BANK – ALBANIA SH.A.

Pasqyrat financiare
Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
(dhe raporti i audituesit të pavarur)

PËRMBAJTJA

	FAQE
RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR	
PASQYRAT FINANCIARE:	
Pasqyra e të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018	1
Pasqyra e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2018	2
Pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018	3
Pasqyra e ndryshimit të kapitalit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018	4
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE	6 - 66

Tel: +355 4 2280124
Fax: +355 4 2280126
www.bdo.al

BDO Albania
Blvd. "Deshmoret e Kombit"
Twin Towers , Tower 2, 7th floor
Tirana- Albania

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Drejtimin dhe Aksionarin e Bankës së Parë të Investimeve -Shqipëri sh.a.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Bankës së Parë të Investimeve -Shqipëri sh.a. ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2018, pasqyrën e të ardhurave gjithpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2018, dhe performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen Përgjegjësitë e Audituesit për Pasqyrat Financiare. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kodit të Etikës për Kontabilistët Profesionistë si dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, dhe kemi përmbushur edhe përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa.
Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrolle të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka altërnativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e Audituesit për auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston.
Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, indiviualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.
Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë periudhës së auditimit. Gjithashtu ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, planifikojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse për zbulimin e këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie si pasojë e mashtrimit është më i lartë, se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqintërpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të atyre kontrolleve të brendshme relevantë për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit në përputhje me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe zbulimeve përkatëse të bëra nga Manaxhimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë, të zbatuar nga Manaxhimi dhe, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse ekziston një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet që mund të hedhin dyshime domethënëse mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar sipas parimit të vijimësisë. Nëse arrijmë në përfundimin se një pasiguri materiale ekziston, ne jemi të detyruar të tërheqim vëmendjen në raportin e auditimit tek informacioni i paraqitur në shënimet shpjeguese të lidhura me pasqyrat financiare ose, nëse informacioni i paraqitur në shënimet shpjeguese është i pamjaftueshem, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona të auditimit bazohen në evidencat e auditimit të marra deri në datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund t'i shkaktojnë Bankës ndërprerjen e vazhdimësisë në përputhje me parimin e vijimësisë.
- Vlerësojme prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare vjetore, duke përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, si dhe nëse pasqyrat financiare vjetore paraqesin transaksionet dhe ngjarjet kryesore në mënyrë që të arrihet një paraqitje e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e Bankës, përveç çështjeve të tjera, edhe objektin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi relevante në kontrollin e brendshëm të identifikur gjatë auditimit tonë.

BDO ALBANIA SHPK

BDO Albania sh.p.k.
10 prill 2019
Tiranë, Shqipëri

BDO
BDO ALBANIA sh.p.k.
NIPT L02407004C
TIRANA - ALBANIA

Besjana Doda
Partner Angazhimi

Pasqyra e të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

në mijë Lekë

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017
Të ardhura nga interesat		1,157,472	1,026,758
Shpenzime për interesat		(180,994)	(191,827)
Të ardhura neto nga interesat	**7**	**976,478**	**834,931**
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet		263,752	246,240
Shpenzime për tarifat dhe komisionet		(46,565)	(36,834)
Të ardhura neto nga tarifat dhe komisionet	**8**	**217,187**	**209,406**
Të ardhurat neto nga tregëtimi	9	(106,151)	(13,045)
Të ardhura të tjera operative	10	43,543	50,778
Gjithsej të ardhura nga veprimtaria bankare		**1,131,057**	**1,082,070**
Humbje neto nga zhvlerësimi	5 c	(73,534)	(84,497)
Provizione për zërat jashtë bilancit, neto	20	(112)	67
Shpenzime personeli	11	(253,281)	(207,032)
Shpenzime të qirasë së zakonshme		(72,742)	(68,495)
Zhvlerësimi dhe amortizimi i aktiveve të qëndrueshme	21,22	(30,094)	(30,777)
Shpenzime të përgjithshme administrative	12	(155,015)	(124,449)
Shpenzime të tjera, neto	13	(63,799)	(53,765)
		(648,577)	**(568,948)**
Fitimi / (Humbja) para tatimit		**482,480**	**513,122**
Tatimi mbi fitimin (shpenzim)/të ardhura	14	**(81,448)**	**(77,446)**
FITIMI/(HUMBJA) PER VITIN		**401,032**	**435,676**
Të ardhura / (humbje) përmbledhëse të tjera, neto nga tatimi mbi fitimin		**191,042**	**(83,773)**
GJITHSEJ TE ARDHURA PËRMBLEDHËSE PËR VITIN, QË I PËRKASIN AKSIONERËVE		**592,074**	**351,903**

Shënimet shoqëruese të paraqitura nga faqja 6 deri në faqen 66 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2018

në mijë Lekë

	Shënime	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
AKTIVET			
Arka dhe Banka Qendrore	15	514,799	480,897
Shuma të kushtëzuara	16	1,677,859	1,460,836
Aktive financiare të mbajtura me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	17	7,540,288	4,708,543
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	18	-	2,317,944
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	19	2,448,132	1,859,013
Hua dhe paradhënie për klientë	20	11,713,074	9,518,779
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	21	138,632	82,566
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	22	25,326	22,022
Aktive të mbajtura për shitje	23	519,189	476,751
Aktive të tjera	24	55,652	67,612
GJITHSEJ AKTIVET		**24,632,951**	**20,994,963**
PASIVET			
Detyrime ndaj bankave	25	16,045	347,323
Detyrime ndaj klientëve	26	20,807,370	17,229,570
Marrëveshje të anasjellta të riblerjes	27	202,770	618,520
Detyrime të tjera	28	131,268	129,120
Detyrimi i tatimit të shtyrë	14	67,958	14,417
Gjithsej detyrimet		**21,225,411**	**18,338,950**
Kapitali i paguar	29	1,516,517	1,516,517
Rezerva ligjore		39,938	18,154
Rezerva të tjera		133,235	-
Rezervë rivlerësimi për investimet e mbajtura me VDATGj		436,323	129,616
Fitime të akumuluara		1,281,527	991,726
Kapitali aksioner		**3,407,540**	**2,656,013**
GJITHSEJ PASIVET DHE KAPITALI AKSIONER		**24,632,951**	**20,994,963**

Shënimet shoqëruese nga faqja 6 deri në faqen 66 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Fibank
First Investment Bank

Pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

në mijë Lekë

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017
Flukset e parasë nga aktivitetet operacionale			
Fitim neto për periudhën		**401,032**	**435,676**
Zërat jo monetarë në pasqyrën e të ardhurave gjithëpëfshirëse			
Humbjet neto nga zhvlerësimi	20	73,646	84,430
Amortizimet	21,22	30,094	30,777
Të ardhurat neto nga interesat	7	(976,478)	(834,931)
Shpenzimi për tatimin mbi fitimin	14	81,448	77,446
Humbje nga shitja e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara		580	-
Humbje nga shitja e aktiveve të tjera		670	996
		(389,008)	**(205,606)**
Ndryshimet në kapitalin qarkullues:			
Ndryshimi në aktive financiare të mbajtura me VDATGj		(2,529,428)	1,290,087
Ndryshimi në hua për klientët		(2,195,176)	(2,523,110)
Ndryshimi në aktive të tjera		(40,854)	(85,966)
Ndryshimi në rezervat e detyrueshme		(217,023)	104,349
Ndryshimi në depozitat nga bankat		(331,239)	132,058
Rritje të detyrimet ndaj klientëve		3,566,925	1,167,312
Ndryshimi në detyrime të tjera		42,950	(16,116)
Interesi i paguar		(170,352)	(222,685)
Interesi i arkëtuar		1,132,997	986,512
Tatimi mbi të ardhurat i paguar		(68,820)	(100,261)
FLUKSET E PARASË (TË PËRDORURA PËR) / NGA AKTIVITETET OPERACIONALE		**(1,199,028)**	**526,574**
Flukset e parasë nga aktivitetet investuese:			
Blerjet dhe maturimi i investimeve, neto		2,317,944	(996,580)
Blerje e aktiveve të qëndrueshme të patrupëzuara	22	(10,877)	(4,279)
Blerje e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara	21	(80,437)	(20,258)
Shitje e aktiveve të qëndrueshme		1,270	-
Shitje e aktiveve të tjera		9,705	-
FLUKSET E PARASË (TË PËRDORURA PËR) / NGA AKTIVITETET INVESTUESE, NETO		**2,237,605**	**(1,021,117)**
Flukset e parasë nga aktivitetet financuese:			
Rritje / (Rënie) në huamarrje	27	(415,556)	618,321
FLUKSET E PARASË NGA / (TË PËRDORURA PËR) AKTIVITETET FINANCUESE, NETO		**(415,556)**	**618,321**
RRITJA NETO E PARASË GJATË VITIT		**623,021**	**123,778**
AKTIVET MONETARE DHE EKUIVALENTE ME TO NË FILLIM TË VITIT	**32**	**2,339,910**	**2,216,132**
AKTIVET MONETARE DHE EKUIVALENTE ME TO NË FUND TË VITIT	**32**	**2,962,931**	**2,339,910**

Shënimet shoqëruese nga faqja 6 deri në faqen 66 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e ndryshimit të kapitalit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

në mijë Lekë

	Kapitali i paguar	*Rezerva*	*Fitimet e mbartura*	*Rezerva rivlerësimi për investimet e mbajtura për shitje*	*Gjithsej*
Gjëndja më 1 janar 2017	**1,516,517**	**-**	**574,204**	**213,389**	**2,304,110**
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për periudhën:					
Fitimi periudhës	-	-	435,676	-	**435,676**
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, para tatimit mbi fitimin	-	-	-	(83,773)	**(83,773)**
Gjithsej të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin	**-**	-	435,676	(83,773)	**351,903**
Veprime me aksionerët e regjistruar direkt në kapital:					
Kontribute nga aksionerët:					
Kapital i paguar	-	-	-	-	**-**
Rezerva ligjore	-	18,154	(18,154)	-	**-**
Gjithsej kontribute nga dhe shpërndarje për aksionerët	**-**	**18,154**	**(18,154)**	**-**	**-**
Gjëndja më 31 dhjetor 2017	**1,516,517**	**18,154**	**991,726**	**129,616**	**2,656,013**

Shënimet shoqëruese nga faqja 6 deri në faqen 66 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Fibank
First Investment Bank

Pasqyra e ndryshimit të kapitalit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
në mijë Lekë

	Kapitali i paguar	*Rezerva*	*Fitimet e mbartura*	*Rezerva rivlerësimi për aktivet financiare të mbajtura me VDATGj*	*Gjithsej*
Gjëndja më 31 dhjetor 2017	**1,516,517**	**18,154**	**991,726**	**129,616**	**2,656,013**
Riparaqitja sipas IFRS 9			43,788	113,900	157,688
Gjëndja më 1 janar 2018	**1,516,517**	**18,154**	**1,035,514**	**243,516**	**2,813,701**
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për periudhën:					
Fitimi i periudhës	-	-	401,032	-	**401,032**
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, para tatimit mbi fitimin	-	-	-	192,807	**192,807**
Gjithsej të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin			**401,032**	**192,807**	**593,839**
Veprime me aksionerët e regjistruar direkt në kapital:					
Kontribute nga aksionerët:					
Kapital i paguar	-	-	-	-	-
Ndryshime në rezerva					
Rezerva ligjore	-	21,784	(21,784)	-	-
Rezerva të tjera	-	133,235	(133,235)	-	-
Gjithsej kontribute nga dhe shpërndarje për aksionerët	-	**155,019**	**(155,019)**	-	-
Gjëndja më 31 dhjetor 2018	**1,516,517**	**173,173**	**1,281,527**	**436,323**	**3,407,540**

Shënimet shoqëruese nga faqja 6 deri në faqen 66 janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare u miratuan nga Drejtimi më 27 Mars 2019 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Bozhidar Todorov
Drejtor i Përgjithshëm Ekzekutiv

Elma Lloja
Drejtor Ekzekutiv

Edvin Liko
Drejtor i Departamentit të Financës dhe Kontabilitetit

1. Të përgjithshme

Banka e Parë e Investimeve - Shqipëri (Banka) është themeluar në Republikën e Shqipërisë si shoqëri anonime më 1 gusht 2005 dhe i ka zyrat e saj qendrore në Tiranë në adresën Bulevardi "Dëshmorët e Kombit" Kullat Binjake, Kulla 2, Kati 14.

Banka është e licensuar nga Banka e Shqipërisë (BSh) më 6 korrik 2007, në bazë të së cilës asaj i lejohet të kryejë të gjithë veprimet bankare të lejuara nga legjislacioni shqiptar. Banka është kryesisht e përfshirë në shërbimet bankare të korporatave dhe atyre retail.

Banka gjithashtu është licensuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare për të kryer shërbimet e depozitarit, kujdestarit dhe brokerimit.

Banka është një filial i Bankës së Parë të Investimeve A.D. (më pas "Mëma"), një entitet i krijuar në Bullgari si institucion financiar e cila zotëron 100% të aksioneve të Bankës. Para licensimit ajo operoi si një degë e huaj e Mëmës në Shqipëri që nga shkurti i vitit 1999.

Struktura e aksionarëve të Mëmës më 31 dhjetor 2018 është si më poshtë:

Aksionarët	% e kapitalit aksionar
Z. Ivailo Dimitrov Mutafchiev	42.50
Z. Tzeko Todorov Minev	42.50
Aksionarë të tjerë (aksionarë të cilët kanë aksione të cilat tregtohen në Tregun e Aksioneve Bullgare në-Sofie)	15.00
Totali	**100.00**

Zyrat qendrore të Bankës së Parë të Investimeve – Shqipëri sh.a. ndodhen në Tiranë. Rrjeti i degëve përfshin 12 degë. Dy degë ndodhen në Tiranë (Tirana 1, Twin Towers) dhe degët e tjera ndodhen në: Berat, Durrës, Elbasan, Fier, Lezhë, Lushnjë, Korçë, Sarandë, Shkodër, dhe Vlorë.

Banka kishte 183 punonjës më 31 dhjetor 2018 (31 dhjetor 2017: 143).

2. Bazat e përgatitjes

a) Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

b) Bazat e matjes

Pasqyrat Financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike përveç aktiveve financiare të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (duke filluar nga janar 2018) dhe aktivet financiare të mbajtura për shitje (para janar 2018) të vlerësuara mbi bazën e vlerës së drejtë.

c) Monedha funksionale dhe raportuese

Pasqyrat financiare janë paraqitur në Lekë, e cila është dhe monedha funksionale e Bankës, shumat janë të rrumbullakosura në mijëshen më të afërt.

Drejtimi ka zgjedhur monedhën Lekë, si monedhë funksionale të Bankës për faktin se Banka operon në një ambient në të cilin çmimet, në gjykimin e Drejtimit, janë të ndikuara nga monedha vendase Leku. Kostot dhe kontratat janë të ndikuara nga Leku, edhe nëse emërtimi i tyre formal, është në një monedhë të ndryshme.

2. Bazat e përgatitjes (vazhdim)

d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të kërkon që drejtimi të gjykojë, të bëjë vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël dhe në shumat e pasqyruara të aktiveve, pasiveve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë në bazë të këtyre vlerësimeve.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet mbi vlerësimet kontabël njihen në përiudhën në të cilën vlerësimi rishikohet, si dhe në çdo përiudhë të ardhme që vlerësimi ka ndikim.

A. Gjykimet

Informacioni mbi gjykimet e bëra në zbatimin e politikave kontabël që kanë efektet më të rëndësishme në shumat e njohura në pasqyrat financiare përfshihet në shënimet e mëposhtme.

- E zbatueshme vetëm për vitin 2018:

- Shënimi 4 (g) (ii): klasifikimi i aktiveve financiare: vlerësimi i modelit të biznesit brenda të cilit mbahen aktivet dhe vlerësimi nëse kushtet kontraktuale të aktivit financiar parashikojnë flukse monetare të cilat përbëhen vetëm nga pagesa të principalit dhe interesit.

- Shënimi 5 (c): vendosja e kritereve për të përcaktuar nëse rreziku i kredisë mbi aktivin financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, përcaktimi i metodologjisë për përfshirjen e informacionit të parashikuar në matjen e humbjeve të pritshme të kredisë (HPK) dhe përzgjedhjen dhe miratimin e modeleve të përdorura për matjen e HPK-së.

B. Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimit

Informacioni mbi supozimet dhe pasiguritë e vlerësimit që paraqesin një rrezik të konsiderueshëm për të rezultuar në një rregullim material në vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018 përfshihet në shënimet e mëposhtme.

- E zbatueshme vetëm për vitin 2018:

- Shënimi 5 (c): zhvlerësimi i instrumenteve financiare: përcaktimi i të dhënave në modelin e zhvlerësimit të humbjeve të pritshme të kredisë, duke përfshirë dhe informacionin për kushtet e ardhshme

- E zbatueshme për 2018 dhe 2017

- Shënimi 5 (g) (vii): përcaktimi i vlerës së drejtë të instrumenteve financiare me të dhëna të rëndësishme të paverifikueshme

- Shënimi 4 (f) (ii): njohja e aktiveve tatimore të shtyra

- Shënimi 4 (p): njohja dhe matja e detyrimeve të kushtëzuara: supozimi kryesor për gjasat dhe madhësinë e një fluksi në dalje të burimeve

- Shënimi 4 (m): vlera neto e realizueshme e inventarit: matja e vlerës së drejtë me të dhëna të rëndësishme të paverifikueshme

- Shënimi 4 (g) (vii): zhvlerësimi i instrumenteve financiare: supozimet kryesore të përdorura në vlerësimin e flukseve të mjeteve monetare që mund të rikuperohen.

3. Ndryshimet në politikat kontabël

Banka ka përdorur fillimisht SNRF 9 (shih A) dhe SNRF 15 (shih B) nga 1 janari 2018. Një numër standardesh të reja kanë hyrë në fuqi nga 1 janari 2018, por ato nuk kanë një efekt material në pasqyrat financiare të Bankës. Për shkak të metodës së tranzicionit të zgjedhur nga Banka në zbatimin e SNRF 9, informacioni krahasues në pasqyrat financiare përgjithësisht nuk është ripërtërirë për të pasqyruar kërkesat e tij. Zbatimi i SNRF 15 nuk ndikon në kohën ose shumën e të ardhurave nga tarifat dhe komisionet nga kontratat me klientët dhe aktivet dhe detyrimet përkatëse të njohura nga Banka. Rrjedhimisht, ndikimi në informacionin krahasues është i kufizuar në kërkesat e reja për dhënien e informacioneve shpjeguese.

Përveç ndryshimeve të mëposhtme, Banka ka zbatuar në mënyrë të vazhdueshme politikat kontabël siç janë paraqitur në Shënimin 4 për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

A. SNRF 9 Instrumentet Financiare

SNRF 9 përcakton kërkesa për njohjen dhe matjen e aktiveve financiare, detyrimeve financiare dhe disa kontrata për të blerë ose shitur aktivet jofinanciare. Ky standard zëvendëson SNK 39 Instrumentat Financiarë: Njohja dhe Matja. Kërkesat e SNRF 9 paraqesin një ndryshim të rëndësishëm nga SNK 39. Standardi i ri sjell ndryshime thelbësore në kontabilizimin e aktiveve financiare dhe në disa aspekte të kontabilizimit të detyrimeve financiare.

Përveç kësaj, Banka ka adaptuar ndryshime pasuese në SNRF 7 Instrumentet Financiare: Shënimet shpjeguese që zbatohen për dhënien e informacioneve shpjeguese rreth vitit 2018, por nuk janë zbatuar në informacionin krahasues. Ndryshimet kryesore në politikat kontabël të Bankës që rrjedhin nga zbatimi i SNRF 9 janë përmbledhur më poshtë. Ndikimi i plotë i zbatimit të standardit është paraqitur në Shënimin 6 (b).

Klasifikimi i aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare

SNRF 9 përmban tre kategori kryesore të klasifikimit për aktivet financiare: matur me koston e amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDATGj) dhe vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (VDPFH). Klasifikimi i SNRF 9 në përgjithësi bazohet në modelin e biznesit në të cilin drejtohet një aktiv financiar dhe flukset monetare kontraktuale përkatëse. Standardi eliminon kategoritë e mëparshme të SNK 39: letra me vlerë të mbajtura deri në maturim, huatë dhe llogaritë e arkëtueshme dhe letra me vlerë të vlefshme për shitje. Për një shpjegim se si Banka klasifikon aktivet financiare sipas SNRF 9, shih shënimin 4 (g) (ii). SNRF 9 kryesisht ruan kërkesat ekzistuese të SNK 39 për klasifikimin e pasiveve financiare. Për një shpjegim se si Banka klasifikon detyrimet financiare sipas SNRF 9, shih shënimin 4 (g) (ii).

Zhvlerësimi i aktiveve financiare

SNRF 9 zëvendëson modelin e "humbjeve të ndodhura" në SNK 39 me një model 'humbje të pritshme'. Modeli i ri i zhvlerësimit vlen edhe për angazhimet e caktuara të kredisë dhe kontratat e garancive financiare, por jo për investimet në instrumentat e kapitalit neto.

Sipas SNRF 9, humbjet nga kreditë njihen më parë se sipas SNK 39. Për një shpjegim se si Banka zbaton kërkesat e zhvlerësimit të SNRF 9, shih shënimin 4 (g) (viii).

3. Ndryshimet në politikën e kontabilitetit (vazhdim)

A. SNRF 9 Instrumentet Financiare (vazhdim)

Tranzicioni

Ndryshimet në politikat kontabël që rezultojnë nga përdorimi i SNRF 9 janë zbatuar në mënyrë retrospektive, përveç siç përshkruhet më poshtë.

Periudhat krahasuese në përgjithësi nuk janë riparaqitur. Diferencat në vlerën kontabël të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare që rezultojnë nga përdorimi i SNRF 9 njihen në fitimet e pashpërndara dhe rezerva në 1 janar 2018. Rrjedhimisht, informacioni i paraqitur për vitin 2017 nuk pasqyron kërkesat e SNRF 9 dhe për këtë arsye nuk është i krahasueshëm me informacionin e paraqitur për 2018 sipas SNRF 9.

Vlerësimet e mëposhtme janë bërë në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistonin në datën e aplikimit fillestar.

- Përcaktimi i modelit të biznesit në bazë të të cilit mbahet një aktiv financiar.

- Nëse një letër me vlerë borxhi kishte rrezik të ulët të kredisë në datën e zbatimit fillestar të SNRF 9, atëherë Banka supozon që rreziku i kredisë për aktivin nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tij fillestare.

Për më shumë informacion dhe detaje mbi ndryshimet dhe implikimet që rrjedhin nga zbatimi i SNRF 9, shih Shënimin 4 (g).

B. SNRF 15 Të ardhurat nga Kontratat me Klientët

SNRF 15 krijon një kuadër gjithëpërfshirës për të përcaktuar nëse, sa dhe kur do të njihen të ardhurat. Ky standart zëvendëson SNK 18 Të Ardhurat, SNK 11 Kontratat e Ndërtimit dhe interpretimet përkatëse.

Banka fillimisht zbatoi SNRF 15 më 1 janar 2018 në mënyrë retrospektive në përputhje me SNK 8 pa ndonjë lehtësi praktike. Koha ose shuma e njohjes së të ardhurave nga komisionet nuk është ndikuar nga zbatimi i SNRF 15. Ndikimi i SNRF 15 ishte i kufizuar në kërkesat për shënime të reja shpjeguese (shih Shënimin 4).

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël

a) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj këmbehen në monedhën funksionale të Bankës me kursin e këmbimit të datës së kryerjes së transaksionit. Aktivet dhe detyrimet monetare të nominuara në monedhë të huaj në datën e raportimit janë këmbyer në monedhën funksionale në atë datë. Humbja ose fitimi nga këmbimet valutore i mjeteve monetare është diferenca ndërmjet kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të vitit, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë vitit, dhe kostos së amortizuar në monedha të huaja të këmbyera me kursin e këmbimit në fund të vitit.

Aktivet dhe detyrimet jo-monetare të cilat janë matur me vlerë të drejtë në monedha të huaja këmbehen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë. Mjetet jo-monetare të cilat maten me kosto historike në monedhë të huaj këmbehen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat që lindin nga kurset e këmbimit përgjithësisht njihen në fitim ose humbje.

b) Interesat

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Norma efektive e interesit

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në pasqyrën e të ardhurave duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e flukseve të pagesave dhe arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme deri në:

- Shumën e mbartur të aktivit financiar; ose

- Koston e amortizuar të detyrimit financiar

Për llogaritjen e normës efektive të interesit për instrumentet financiare përveç aktivet financiare me kredit të zhvlerësuar të blera apo të krijuara, Banka vlerëson rrjedhën e parasë në të ardhmen duke marrë në konsideratë të gjitha kushtet kontraktuale të instrumenteve financiare, por jo HPK-të. Për aktivet financiare me kredit të zhvlerësuar të blera apo të krijuara, norma efektive e interesit e rregulluar llogaritet duke përdorur rrjedhën e parasë të vlerësuar të zvogëluar për HPK-të.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të arkëtuara, shpenzimet për transaksionet, dhe zbritjet ose primet që janë pjesë e normës efektive të interesit. Shpenzimet e transaksionit janë shpenzime shtesë që i atribuohen në mënyrë direkte blerjes, emetimit ose shitjes se një aktivi ose detyrimi financiar.

Kostoja e amortizuar dhe vlera kontabël bruto

'Kosto e amortizuar' e një aktivi ose detyrimi financiar është shuma në të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare minus ripagimet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për të gjitha ndryshimet midis shumës fillestare dhe shumës në maturim dhe, për aktivet financiare, përshtatur për çdo zhvlerësim të pritshëm për humbjen nga kreditë (zhvlerësim përpara datës 1 janar 2018). Shuma bruto e mbartur e një aktivi financiar është kostoja e amortizuar e një aktivi financiar përpara se të korrigjohet për çdo zhvlerësim për humbjet të pritshme të kredisë.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

b) Interesat (vazhdim)

Llogaritja e të ardhurave dhe shpenzimeve nga interesi

Norma efektive e interesit të një aktivi financiar ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare të aktivit ose detyrimit financiar. Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet mbi shumën e mbartur bruto të aktivit (nëse aktivi nuk zhvlerësohet) ose për koston e amortizuar të detyrimit. Norma efektive e interesit rishikohet si rezultat i rivlerësimit periodik të flukseve të mjeteve monetare ose instrumenteve me normë të ndryshueshme për të pasqyruar lëvizjet në normat e interesit të tregut.

Megjithatë, për aktivet financiare të cilat janë zhvlerësuar pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi maten duke zbatuar normën efektive të interesit për koston e amortizuar të aktivit financiar. Nëse aktivi nuk vazhdon të zhvlerësohet më tej, atëherë matja e të ardhurave nga interesi do të bëhet në bazë të vlerës bruto.

Për aktivet financiare të cilat janë zhvlerësuar në fazën e njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi maten duke zbatuar normën efektive të interesit të rregulluar të kredisë ndaj kostos së amortizuar të aktivit. Matja e të ardhurave nga interesi nuk zbatohet sipas metodës për shumën bruto, edhe nëse rreziku I kredisë së aktivit përmirësohet.

Për informacion mbi kur aktivet financiare janë me kredit të zhvlerësuar, shih Shënimin 4 (g) (viii).

Politika e zbatueshme para 1 janarit 2018

Të ardhurat nga interesi dhe shpenzimet njiheshin në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit përbënte normën e cila bënte aktualizimin e flukseve të pagesave dhe arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme të aktivit ose detyrimit financiar (ose, sipas rastit, për një periudhë më të shkurtër) për shumën e mbartur të aktivit ose detyrimit financiar. Për llogaritjen e normës efektive të interesit, Banka vlerëson rrjedhën e parasë në të ardhmen duke marrë në konsideratë të gjitha kushtet kontraktuale të instrumenteve financiare, por jo humbjet nga kredia në të ardhmen.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të arkëtuara, që janë pjesë përbërëse të normës efektive të interesit. Shpenzimet e transaksionit janë shpenzime shtesë që i atribuohen në mënyrë direkte blerjes, emetimit ose shitjes se një aktivi ose detyrimi financiar.

c) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet për tarifat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv të një aktivi ose pasivi financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të ardhurat e tjera nga tarifave dhe komisioneve, përfshirë tarifat e shërbimit të llogarisë, tarifat e menaxhimit të investimeve, komisionet për shitje dhe vendosje depozite njihen kur kryhen shërbimet e lidhura me to. Nëse angazhimi për një hua nuk pritet të zvogëlojë huan, atëherë komisionet e angazhimit të huas njihen në mënyrë lineare përgjatë kohëzgjatjes së angazhimit.

Një kontratë me një klient që rezulton në një instrument financiar të njohur në pasqyrat financiare të Bankës mund të jetë pjesërisht në fushën e SNRF 9 dhe pjesërisht në fushën e SNRF 15. Nëse është kështu, atëherë Banka së pari aplikon SNRF 9 për të ndarë dhe matur pjesën e kontratës që është në fushën e SNRF 9 dhe më pas zbaton SNRF 15 për pjesën e mbetur.

Të ardhura dhe shpenzime të tjera nga tarifat dhe komisionet lindin nga shërbimet financiare të kryera nga Banka dhe njihen kur shërbimi përkatës ofrohet ose merret.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

d) Të ardhura neto nga tregtimi

Të ardhurat neto nga tregtimi përbëhen kryesisht nga fitimet duke zbritur humbjet të realizuara dhe të parealizuara nga diferencat në kurset e këmbimit.

e) Pagesat e qiramarrjes

Pagesat e bëra për qiratë operative janë njohur në fitim ose humbje me metodën lineare mbi termat e qirasë. Lehtësimet në qira të përfituara janë njohur si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimeve për qiratë në përputhje me termat e kohëzgjatjes së qirasë.

Pagesat minimale të qirasë financiare janë shpërndarë midis shpenzimeve financiare dhe reduktimit të detyrimit të papaguar. Shpenzimi financiar është shpërndarë në secilën periudhë përgjatë termave të qirasë financiare në mënyrë të tillë që të prodhojë një normë konstante interesi për gjëndjen e mbetur të detyrimit.

Angazhimet e pagesave të qirasë janë marrë parasysh duke rishikuar minimumin e pagesave për pjesën e mbetur të qirasë kur korrigjimi për qiranë konfirmohet.

f) Shpenzime për tatimin mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë. Tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë njihen në fitim ose humbje përveçse kur lidhet me zërat për të cilat njihet direkt në kapital ose në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual është tatimi që pritet të paguhet ose të arkëtohet mbi fitimin e tatueshëm ose humbjen për vitin, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e mbylljes së pasqyrave financiare dhe cdo korrigjim për taksat e pagueshme nga vitet e mëparshme.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet në përputhje me diferencat e përkohshme midis vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi dhe vlerës kontabël të përdorur për qëllime fiskale. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme në njohjen fillestare të aktiveve dhe detyrimeve në një transaksion që nuk është një kombinin biznesi dhe që nuk ndikon as fitimin ose humbjen kontabël dhe as fitimin ose humbjen e tatueshme.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do të ndiqnin mënyrën që Banka pret për të rikuperuar vlerën e mbartur te aktiveve dhe pasiveve të saj, në fund të periudhës së raportimit.

Tatimi i shtyrë matet me normat e tatimit të cilat pritet të aplikohen në diferencat e përkohëshme kur ato ndryshojnë bazuar në ligjet të cilat janë miratuar ose priten të miratohen në datën e raportimit.

Tatimi i shtyrë i aktiveve dhe detyrimeve netohet nëse ka një detyrim ligjor për të netuar tatimin aktual të pasiveve me tatimin aktual të aktiveve, dhe ato lidhen me tatimin mbi të ardhurat që jepet nga i njëjti autoritet tatimor për të njëjtën njësi ekonomike të tatueshme.

Tatimi i shtyrë i aktiveve njihet për humbjet fiskale të mbartura dhe të papërdorura, tatimin e krediturar dhe diferenca të përkohëshme të zbritshme në atë masë që është e mundur që fitime të ardhshme të tatueshme do të përdoren, ndaj të cilave ato mund të mundësohen. Tatimi i shtyrë i aktiveve rishikohet në çdo datë raportimi dhe ulet në atë masë që nuk është e mundur që përfitimet nga tatimi të realizohen.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(iii) Ekspozimi tatimor

Në përcaktimin e vlerës së tatimit aktual dhe tatimit të shtyrë, Banka merr në konsideratë efektin e situatave të pasigurta nga ku mund të lindin detyrime shtesë në lidhje me taksat. Ky vlerësim bazohet në supozime dhe parashikime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh mbi ngjarje të së ardhmes. Informacione të reja të mundshme mund të bëjnë Bankën të ndryshojë gjykimin e saj përsa i përket saktësisë së detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime të mundshme në detyrimet tatimore do të ndikonin shpenzimin për tatimin në periudhen në të cilën ky konstatim do të bëhej.

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh huatë dhe paradhëniet, depozitat, instrumentat e borxhit dhe borxhin e varur në datën kur ato janë krijuar. Mënyrat e rregullta të blerjes dhe shitjes së aktiveve financiare njihen në datën e tregtimit në të cilën Banka kryen blerjen ose shitjen e aktiveve. Të gjithë aktivet dhe detyrimet financiare e tjera fillimisht njihen në datën kur Banka bëhet palë kontraktuale e një instrumenti.

Një aktiv ose detyrim financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit të cilat kanë të bëjnë direkt me blerjen ose emetimin e tij.

(ii) Klasifikimi

Aktivet Financiare - Politika e zbatueshme pas 1 janarit 2018.

Në njohjen fillestare, Banka e klasifikon një aktiv financiar si të matur me koston e amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse VDATGj ose vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit/humbjes VDPFH.

Një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk përcaktohet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit/humbjes:

- aktivi mbahet në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është që të mbajë aktivet për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale;

- kushtet kontraktuale të aktivit financiar sjellin në datat e specifikuara flukse monetare të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe të interesit

Një aktiv financiar matet me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse vetëm nëse plotëson të dyja këto kushte dhe nuk është përcaktohet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes:

- aktivi mbahen brenda një modeli biznesi objektivi i të cilit arrihet nga arkëtimi i flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare;

- kushtet kontraktuale të aktivit financiar sjellin në datat e specifikuara flukse monetare të cilat vijnë vetëm nga pagesa të principalit dhe të interesit

Në fazën e njohjes fillestare të një investimi në instrumente të kapitalit neto i cili nuk mbahet për qëllime tregtimi, Banka në mënyrë të parevokueshme mund të vendos të paraqesë ndryshimet në vijim me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Ky vendim merret rast pas rasti sipas investimeve.

Të gjitha aktivet e tjera financiare klasifikohen si të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit/humbjes VDPFH.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(ii) Klasifikimi (vazhdim)

Gjithashtu, në fazën e njohjes fillestare, Banka në mënyrë të parevokueshme mund të vendos që një aktiv financiar, i cili i plotëson kushtet të matet me kosto të amortizuar ose me VDATGj, ta masë me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nëse në këtë mënyrë eliminon ose zvogëlon ndjeshëm papajtueshmërinë kontabël që mund të rezultojë në të kundërt.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka ka bërë një vlerësim të qëllimit të modelit të biznesit në të cilin një aktiv financiar mbahet në nivel portofoli sepse pasqyron më mirë mënyrën e manaxhimit të biznesit dhe të paraqitjes së informacionit ndaj drejtimit. Informacioni që është marrë në konsideratë përfshin:

- politikat dhe objektivat për portofolin dhe zbatimin e këtyre politikave në praktikë, duke përfshirë, nëse strategjia e menaxhimit fokusohet në përfitimin e të ardhurave kontraktuale nga interesat, mbajtja e një profili të caktuar normash interesi, përputhja e maturitetit të aktiveve financiare me maturitetin e detyrimeve që financojnë këto aktive apo realizojnë flukse monetare nëpërmjet shitjes së aktiveve;
- mënyrën e vlerësimit të ecurisë së portofolit dhe raportimit tek drejtimi i Bankës;
- risqet që cënojnë ecurinë e modelit të biznesit (dhe të aktiveve financiare të mbajtura sipas këtij modeli biznesi) dhe strategjia për mënyrë e menaxhimit të këtyre rreziqeve:
- si kompensohen drejtuesit e njësisë – p.sh. nëse kompensimi është bazuar në flukset monetare kontraktuale të mbledhura apo fitimi total i realizuar nga portofoli, dhe
- periodicitetin, volumin dhe kohën e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për këto shitje, dhe pritshmëritë e saj për aktivitetin e shitjeve në të ardhme. Megjithatë, informacioni dhe të dhënat për aktivitetin e shitjes nuk vlerësohet në mënyrë të izoluar, por si pjesë e vlerësimit të përgjithshëm të mënyrës së arritjes nga ana e Bankës të objektivave të deklaruar për drejtimin e aktiveve financiare dhe realizimit të flukseve monetare.

Aktivet financiare që mbahen për tregtim, performanca e të cilave vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë maten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit/humbjes sepse ato nuk mbahen për të mbledhur flukse monetare kontraktuale e as nuk mbahen për të mbledhur flukse monetare kontraktuale dhe për të shitur aktivet financiare.

Vlerësimi nëse flukset monetare kontraktuale përbëhen vetëm nga pagesa të principalit dhe interesit.

Për qëllime të këtij vlerësimi,'principali' përkufizohet si vlera e drejtë e një aktivi financiar në njohjen fillestare. 'Interesi' përkufizohet si pagesa për vlerën në kohë të parasë dhe për riskun e kredisë që shoqëron shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohe dhe për rreziqet dhe kostot e tjera kryesore të kredidhënies, si dhe marzhin e fitimit.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(ii) Klasifikimi (vazhdim)

Në vlerësimin nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit, Banka do të konsiderojë kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo do të përfshijë vlerësimin nëse aktivet financiare përmban një kusht kontraktual që mund të ndryshojë kohën apo shumën e flukseve monetare kontraktuale në mënyrë që të mos plotësojë këtë kusht. Gjatë vlerësimit, Banka merr në konsideratë:

- ngjarjet e kushtëzuara që do të ndryshojnë shumën dhe kohën e flukseve të mjeteve monetare; karakteristikat e levës financiare; parapagimin dhe zgjatjen e afateve;

- afatet që kufizojnë pretendimet e Bankës për flukse monetare për aktive të veçanta (p.sh. hua jorekurs);

- dhe karakteristikat që modifikojnë pagesën e vlerës kohë të parasë (p.sh. rivendosja periodike e normave të interesit).

Riklasifikimet

Aktivet financiare nuk riklasifikohen pas njohjes së tyre fillestare, përveç në periudhën pas ndryshimit të modelit të biznesit të Bankës për drejtimin e aktiveve financiare.

Aktivet Financiare - Politika e zbatueshme para 1 janarit 2018.

Banka i klasifikonte aktivet e saj financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

• hua dhe të arkëtueshme;

• Mbajtur deri në maturim; ose

• Të vlefshme për shitje

Shih politikat e kontabilitetit 4. (h, i, dhe j)

Detyrimet financiare

Banka I klasifikon detyrimet e saj financiare, përveç garancive financiare dhe angazhimeve të huasë, të matura me koston e amortizuar ose vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit/humbjes. Shiko politikën e kontabilitetit 4.o.

(Iii) Çregjistrimi

Aktivet Financiare

Banka nuk e njeh më një aktiv financiar nëse të drejtat kontraktuale për flukset e parave nga aktivi janë shuar, ose nëse transferohen të drejtat për të marrë përfitimin kontraktual nga aktivi financiar në një transaksion nëpërmjet të cilit transferohen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivin financiar, ose ku banka nuk transferon dhe nuk mban asnjë nga rreziqet apo përfitimet e pronësisë si dhe nuk ruan kontrollin ndaj aktivit financiar. Çdo interes në transferimin e aktiveve financiare që krijohet ose mbahet nga Banka njihen si një aktiv ose detyrim i veçantë.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi (vazhdim)

Aktivet Financiare (vazhdim)

Banka kryen transaksione nëpërmjet të cilave transferon aktivet e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por mban të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe shpërblimet e aktiveve të transferuara, apo ndonjë pjesë të tyre. Në këto raste, aktivet e transferuara vazhdojnë të njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Si shembull të këtyre transaksioneve përmendim huadhënien e letrave me vlerë dhe transaksionet e marrëveshjeve të riblerjes. Për transaksionet në të cilat Banka as nuk mban as nuk transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një aktivi financiar, ajo çregjistron aktivin nëse nuk mban kontrollin mbi aktivin. Të drejtat dhe detyrimet e mbajtura në transferim njihen veçmas si aktive dhe pasive sipas rastit. Në transfertat në të cilat ruhet kontrolli mbi aktivin, Banka vazhdon të njohë aktivin deri në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme, të përcaktuar nga shkalla në të cilën ajo është e ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e aktivit të transferuar.

Në transaksione të caktuara, Banka ruan të drejtat për të kryer ose marrë shërbime për një aktiv financiar të transferuar kundrejt një tarife. Aktivet e transferuara çregjistrohen tërësisht nëse plotësojnë kriteret e çregjistrimit. Një aktiv ose detyrim njihet për kontratën e shërbimit, varësisht nga fakti nëse tarifa e shërbimit është më shumë se e përshtatshme (aktivi) ose është më e vogël se sa adekuate (detyrimi) për kryerjen e shërbimit. Banka fshin kredi të caktuara kur ata përcaktohet se ato janë të pa arkëtueshme (shih shënimin 4.g.viii).

Detyrimet financiare

Banka çregjistron një pasiv financiar kur detyrimet e saj kontraktuale shfuqizohen, anulohen ose skadojnë.

(iii) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare të modifikuara

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Aktivet financiare

Nëse kushtet e një aktivi financiar ndryshojnë, atëherë Banka vlerëson nëse flukset e mjeteve monetare të aktivit të modifikuar janë në thelb të ndryshme.

Nëse flukset e mjeteve monetare janë thelbësisht ndryshe, atëherë të drejtat kontraktuale për flukset e mjeteve monetare nga aktivi financiar fillestar, konsiderohen se kanë skaduar. Në këtë rast, aktivi financiar origjinal nuk njihet (shih iii) dhe një aktiv financiar i ri njihet me vlerën e drejtë plus çdo kosto të pranueshme të transaksionit. Çdo tarifë e marrë si pjesë e modifikimit kontabilizohet si vijon:

- tarifat që lidhen me përcaktimin e vlerës së drejtë të aktivit të ri dhe tarifat që përfaqësojnë rimbursimin e kostove të pranueshme të transaksionit përfshihen në vlerën fillestare të aktivit; dhe

- Tarifat e tjera përfshihen në fitim ose humbje si pjesë e fitimit ose humbjes që rezulton nga çregjistrimi i aktivit.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare të modifikuara (vazhdim)

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018 (vazhdim)

Aktivet financiare (vazhdim)

Nëse flukset e mjeteve monetare ndryshojnë kur huamarrësi është në vështirësi financiare, atëherë objektivi i modifikimit është zakonisht për të maksimizuar rikuperimin e kushteve kontraktuale origjinale në vend të origjinimit të një aktivi të ri me kushte thelbësisht të ndryshme. Nëse Banka planifikon të modifikojë një aktiv financiar në një mënyrë që do të rezultonte me faljen e flukseve të mjeteve monetare, atëherë së pari konsideron nëse një pjesë e aktivit duhet të fshihet para se të bëhet modifikimi (shih më poshtë për politikën e fshirjes nga bilanci). Kjo qasje ndikon në rezultatin e vlerësimit sasior dhe do të thotë që kriteret e çregjistrimit zakonisht nuk plotësohen në raste të tilla.

Nëse modifikimi i një aktivi financiar të matur me koston e amortizuar ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse nuk rezulton në çregjistrimin e aktivit financiar, atëherë Banka rillogarit përsëri vlerën e mbartur bruto të aktivit financiar duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv të aktivit dhe njeh rregullimin rezultues si një fitim ose humbje modifikimi në fitim ose humbje. Për aktivet financiare me normë të luhatshme, norma fillestare efektive e interesit e përdorur për të llogaritur fitimin ose humbjen e modifikimit rregullohet për të pasqyruar kushtet aktuale të tregut në kohën e modifikimit.

Çdo kosto ose komision që paguhet dhe komisionet që arkëtohen si pjesë e modifikimit rregullojnë vlerën e mbartur bruto të aktivit financiar të modifikuar dhe amortizohen gjatë afatit të mbetur të aktivit financiar të modifikuar.

Nëse një ndryshim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit (shih 4.g. (viii)), atëherë të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhur nga interesi e llogaritur duke përdorur metodën e normës efektive të interesit (shih 3 (b)).

Detyrimet financiare

Banka çregjistron një detyrim financiar kur kushtet e tij ndryshojnë dhe flukset monetare të detyrimit të modifikuar janë në thelb të ndryshme. Në këtë rast, një detyrim financiar i ri, bazuar në kushtet e modifikuara, njihet me vlerën e drejtë. Diferenca midis vlerës së mbartur të detyrimit financiar të çregjistruar dhe vlerës së paguar njihet në pasqyrën e fitim humbjeve. Pagesa e kryer përfshin aktivet jofinanciare të transferuara, nëse ka, dhe supozimin e detyrimeve, duke përfshirë detyrimin financiar të ri të modifikuar.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk llogaritet si çregjistrim, atëherë kostoja e amortizuar e detyrimit llogaritet duke skontuar flukset e modifikuara të mjeteve monetare me normën fillestare të interesit efektiv dhe të ardhurat ose shpenzimet që rezultojnë njihen në pasqyrën e fitim humbjeve. Për detyrimet financiare me norma të luhatshme, norma fillestare efektive e interesit e përdorur për të llogaritur të ardhurat ose shpenzimet për modifikimin rregullohet për të pasqyruar kushtet aktuale të tregut në kohën e modifikimit. Të gjitha kostot dhe komisionet që paguhen njihen si një rregullim I shumës së mbartur të detyrimit dhe amortizohen gjatë afatit të mbetur të detyrimit financiar të modifikuar duke rikalkuluar normën efektive të interesit të instrumentit.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare të modifikuara (vazhdim)

Politika e zbatueshme para 1 janarit 2018

Aktivet financiare

Nëse kushtet e një aktivi financiar ndryshonin, atëherë Banka vlerësonte nëse flukset e mjeteve monetare të aktivit të modifikuar ishin në thelb të ndryshme. Nëse flukset e mjeteve monetare ishin në thelb të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale ndaj flukseve të mjeteve monetare nga aktivi financiar fillestar konsideroheshin se kishin skaduar. Në këtë rast, aktivi financiar fillestar çregjistrohej (shih 4. (g) (iii)) dhe një aktiv financiar i ri njihej me vlerën e drejtë.

Nëse kushtet e një aktivi financiar ndryshonin për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit dhe aktivi nuk çregjistrohej, atëherë zhvlerësimi i aktivit matej duke përdorur normën e interesit para modifikimit (shih 4. (g) (viii)).

Detyrimet financiare

Banka çregjistronte një detyrim financiar kur kushtet e tij ndryshonin dhe flukset e mjeteve monetare të detyrimit të modifikuar ishin në thelb të ndryshme. Në këtë rast, një detyrim financiar i ri bazuar në kushtet e modifikuara njihej me vlerën e drejtë. Diferenca midis vlerës së mbartur të detyrimit financiar që çregjistrohej dhe pagesës së kryer njihej në pasqyrën e të ardhurave. Pagesa e kryer përfshinte aktivet jofinanciare të transferuara, nëse kishte, dhe supozimin e detyrimeve, duke përfshirë detyrimin financiar të ri të modifikuar.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk kontabilizohej si çregjistrim, atëherë kostot dhe komisionet njiheshin si një rregullim i vlerës së mbartur të detyrimit dhe amortizohesin gjatë periudhës së mbetur të detyrimitt financiar të modifikuar duke rikalkuluar normën e interesit efektiv mbi instrumentin.

(iv) Netimi

Aktivet dhe detyrimet financiare netohen me njëra-tjetrën dhe shuma neto paraqitet në bilanc atëherë dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të netuar këto shuma dhe ka si qëllim ose t'i arkëtojë dhe t'i shlyejë me bazë netimi ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standartet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme sic janë ato për aktivitetet e tregtimit nga Banka.

(v) Matja me kosto të amortizuar

Kosto e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi njihet në momentin fillestar duke i zbritur pagesat e principalit, shtuar ose zbritur amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturitet, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

(vi) Matja me vlerë të drejtë

Vlera e drejtë është shuma për të cilën një aktiv mund të këmbehet ose një detyrim të shlyhet midis palëve që kanë njohuri dhe mundësi të kryejnë një transaksion në marrëdhënie normale tregu në datën e matjes.

Kur është e mundshme, Banka e mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur cmimet e kuotuara të një tregu aktiv për atë instrument. Një treg konsiderohet aktiv nëse çmimet e kuotuara janë lehtësisht dhe rregullisht të disponueshme dhe përfaqësojnë transaksione aktuale të tregut dhe që ndodhin rregullisht.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vi) Matja *me vlerë të drejtë* (vazhdim)

Nëse tregu për një instrument financiar nuk është aktiv, Banka përllogarit vlerën e drejtë duke përdorur një metodë vlerësimi. Metoda e vlerësimit përfshin përdorimin e transaksioneve të ndodhura së fundmi në kushte normale tregu midis palëve që kanë pasur si njohurinë dhe dëshirën (nëse është e disponueshme), përdorimin si referencë të vlerës së drejtë aktuale të instrumentave të tjerë që janë kryesisht të njëjtë, flukset monetare të skontuara si dhe modelet opsionale të cmimit. Metoda e zgjedhur e vlerësimit merr në konsideratë sa më shumë që të jetë e mundur të dhënat e tregut, mbështetet sa më pak të jetë e mundur në përllogaritjet specifike të Bankës, merr parasysh të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të konsideronin në vendosjen e cmimit dhe është konsistente me metodologjitë ekonomike të pranuara për vendosjen e cmimit të instrumentave financiare. Faktorët e metodave të vlerësimit paraqesin pritshmëritë e tregut dhe matjet e faktorëve të rreziqeve të trashëguara në instrumentat financiarë. Banka kalibron metodat e vlerësimit dhe i teston ato për vlefshmëri duke përdorur çmime të vëzhguara në transaksionet aktuale të tregut në instrumenta të njëjtë ose në të dhëna të tjera të vëzhgueshme në treg.

Evidenca më e mirë për vlerën e drejtë të një instrumenti financiar në matjen fillestare është çmimi i transaksionit, që do të thotë vlera e drejtë e dhënë ose e marrë, nëse nuk është i mundur, evidentimi i vlerës së drejtë të atij instrumenti nga krahasimi me transaksione të tjera të ndodhura në treg për instrumenta të njëjtë (pa modifikime) ose mund të bazohet në metoda vlerësimi faktorët e ndryshueshëm të të cilave përfshijnë vetëm të dhëna të vëzhgueshme në tregje. Kur cmimet e transaksioneve paraqesin evidencën më të mirë të vlerës së drejtë në njohjen fillestare, instrumenti financiar matet fillimisht me cmimin e transaksionit dhe cdo diferencë midis këtij cmimi dhe vlerës fillestare të përftuar nga një model vlerësimi njihët më pas në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetën e instrumentit por jo më vonë se sa kur vlerësimi të mbështetet tërësisht nga të dhëna të vëzhgueshme në treg ose transaksioni është mbyllur.

Aktivet dhe pozicionet afatgjata maten me çmimin e ofruar, detyrimet dhe pozicionet afatshkurtra maten me çmimin e kërkuar. Kur Banka ka pozicione me rreziqe që kompensojnë njëri tjetrin, cmimet "mid-market" përdoren për të matur pozicionin e rreziqeve të kompensuara dhe cmimi i kërkuar ose ofruar axhustohet, vetëm për pozicionet e hapura neto. Vlera e drejtë reflekton rrezikun e kreditimit të instrumentave dhe përfshin korrigjime të cilat marrin parasysh rrezikun e kreditimit të Bankës dhe të kundërpartisë tjetër kur është e përshtatshme. Llogaritjet e vlerës së drejtë të përftuara nga modelet korrigjohen për faktorë të tjerë si rreziku i likuiditetit ose pasiguritë e modeleve, në atë masë që Banka beson që një palë e tretë pjesëmarrëse në treg do t'i merrte ato në konsideratë për vendosjen e çmimit të një transaksioni.

(vii) Zhvlerësimi

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Banka njeh humbjet nga zhvlerësimi për humbjet e pritshme të kreditit për instrumentet financiare të mëposhtëm që nuk janë matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit humbjes:

- aktivet financiare që janë instrumente borxhi;

- kontratat e garancisë financiare të lëshuara; dhe

- angazhimet e huasë të dhëna.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vii) Zhvlerësimi (vazhdim)

Banka mat humbjet nga zhvlerësimi në një shumë të barabartë me HPK-të përgjatë gjithë jetës, përveç sa vijon, për të cilën ato maten si humbje të pritshme të kredisë 12-mujore:

- instrumenta financiarë që përcaktohen të kenë rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit; dhe

- instrumenta të tjerë financiarë në të cilët rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare.

Banka e konsideron një instrument borxhi me rrezik të ulët kredie në momentin kur vlerësimi i rrezikut të kredisë për të është ekuivalent me përkufizimin global të "nivelit të investimeve". Banka nuk zbaton përjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë për asnjë instrument financiar tjetër.

HPK-të për 12 muaj përbëjnë pjesën e humbjeve të pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit për një instrument financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Instrumentet financiare për të cilat llogaritet një HPK për 12 muaj njihen si 'Instrumentet financiare të nivelit 1'.

HPK-të përgjatë gjithë jetës përbëjnë humbjet e pritshme të kredisë që rezultojnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të mospagimit përgjatë kohëzgjatjes së pritshme të instrumentit financiar. Instrumentet financiare për të cilat njihet një HPK përgjatë gjithë jetës, por që nuk janë me kredit të zhvlerësuar, referohen si 'Instrumentet financiare të nivelit 2'.

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë (HPK)

HPK-të janë një vlerësim i probabilitet të ponderuar të humbjeve të kredisë. Ato maten si më poshtë:

- aktivet financiare që nuk zhvlerësohen në datën e raportimit: si vlera aktuale e të gjithë mjeteve monetare (dmth. diferenca midis flukseve të mjeteve monetare që i detyrohen njësisë ekonomike në përputhje me kontratën dhe fluksin e parasë që Banka pret të marrë) ;

- aktivet financiare që zhvlerësohen në datën e raportimit: si diferencë midis vlerës kontabël bruto dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme të vlerësuara;

- huadhënie të aprovuara por jo të disbursuara: si vlera aktuale e diferencës ndërmjet flukseve të mjeteve monetare kontraktuale që i takojnë Bankës nëse huaja disbursohet dhe flukset monetare që Banka parashikon të arkëtojë; dhe

- kontratat e garancisë financiare: pagesat e pritshme për të rimbursuar mbajtësin minus shumat që Banka pret të rikuperojë.

Aktivet financiare të zhvlerësuara

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse aktivet financiare që maten me kosto të amortizuar dhe aktivet financiare të borxhit që maten me VDATGj janë zhvlerësuar. Një aktiv financiar zhvlerësohet nëse ka ndodhur një ose më shumë ngjarje të cilat kanë pasur një ndikim jo të favorshëm në flukset e ardhshme monetare të vlerësuara të aktivit

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Zhvlerësimi (vazhdim)

Aktivet financiare të zhvlerësuara (vazhdim)

Treguesi që një aktiv financiar është zhvlerësuar përfshin të dhënat e mëposhtme të verifikueshme:

- vështirësi të konsiderueshme financiare të huamarrësit ose emetuesit;

- një shkelje të kontratës siç janë ngjarjet e mospagesës ose vonesat;

- ristrukturimin e një huaje ose paradhënieje nga Banka sipas kushteve që Banka nuk do të konsideronte në një situate tjetër;

- tregues që një huamarrës do të falimentojë ose do të jetë subjekt i riorganizimit financiar;

ose

- Zhdukja e një tregu aktiv për një aktiv financiar për shkak të vështirësive financiare

Një hua që është rinegocuar për shkak të përkeqësimit të kushteve të huamarrësit në përgjithësi konsiderohet me kredit të zhvlerësuar, me përjashtim të rastit kur ekzistojnë treguese që rreziku i mosarkëtimit të flukseve monetare kontraktuale është ulur ndjeshëm dhe nëse nuk ka asnjë tregues tjetër të zhvlerësimit. Në vlerësimin nëse një investim në borxhin shtetëror është zhvlerësuar, Banka merr në konsideratë faktorët e mëposhtëm:

- Vlerësimin e besueshmërisë së tregut, sikundër pasqyrohet në normat e kthimit të obligacioneve.

- Vlerësimet e agjencive të vlerësimit të aftësisë kreditore.

- Aftësia e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për emetim të borxhit të ri.

- Mundësia e ristrukturimit të borxhit, duke rezultuar në humbjet për mbajtësit nëpërmjet faljes vullnetare ose të detyrueshme të borxhit.

- Miratimi i mekanizmave ndërkombëtare të mbështetjes për t'i ofruar vendit mbështetjen e nevojshme si "kreditor i zgjidhjes së fundit", si dhe qëllimi, i reflektuar në deklaratat publike të qeverive dhe agjencive për të përdorur këto mekanizma. Kjo përfshin një vlerësim të thellësisë së këtyre mekanizmave dhe, pavarësisht nga qëllimi politik, nëse kanë kapacitetin për të plotësuar kriteret e duhura.

Paraqitja e zhvlerësimit për humbjet e pritshme të kredisë në pasqyrën e pozicionit financiar

Zhvlerësimet për HPK-të paraqiten në pasqyrën e pozicionit financiar si më poshtë:

- *aktivet financiare të matura me koston e amortizuar:* si zbritje nga vlera kontabël bruto e aktiveve;

- *kontratat për angazhimet e huasë dhe garancisë financiare:* në përgjithësi, si provizione;

- *kur një instrument financiar përfshin elementin e disbursuar dhe të padisbursuar, dhe Banka nuk mund të identifikojë humbjen e pritshme të kredisë për elementin e angazhimit të kredisë veçmas nga ato për elementin e disbursuar:* Banka paraqet një zbritje për humbje të kombinuar për të dy elementët. Shuma e kombinuar paraqitet si një zbritje nga vlera kontabël bruto e elementit të disbursuar. Çdo tejkalim i zbritje për humbje nga zhvlerësimi mbi shumën bruto të elementit të disbursuar paraqitet si një provizion; dhe

- *Instrumentet e borxhit të matur me VDATGj:* asnjë zbritje për humbje nga zhvlerësimi nuk njihet në pasqyrën e pozicionit financiar sepse vlera kontabël e këtyre aktiveve është vlera e drejtë e tyre. Megjithatë zhvlerësimi i humbjes paraqitet dhe njihet në rezervën e vlerës së drejtë.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Zhvlerësimi (vazhdim)

Fshirja

Huatë dhe letrat me vlerë të borxhit fshihen (pjesërisht ose plotësisht) nëse nuk ka asnjë pritshmëri të arsyeshme për rikuperimin e aktivit financiar në tërësinë e tij ose të një pjese të tij. Në përgjithësi është rasti kur banka vendos nëse huamarrësi nuk ka aktive ose burime të të ardhurave të cilat mund të gjenerojnë flukse monetare të mjaftueshme për të ripaguar shumat që janë subjekt i fshirjes. Vlerësimi realizohet në nivelin e aktivit individual. Rikuperimi i shumave të fshira më parë përfshihen në "zhvlerësimin e humbjeve të instrumenteve financiare" në pasqyrën e fitim humbjeve dhe tek të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse.

Aktivet financiare që janë fshirë mund të vijojnë të jenë ende subjekt i aktiviteteve të ekzekutimit të garancisë në zbatim të procedurave të Bankës për rikuperimin e shumave që duhet të paguhen.

Politika e zbatueshme para 1 janarit 2018

Në çdo datë raportimi, Banka ka vlerësuar nëse ka pasur fakte objektive që aktivet financiare të cilat nuk janë matur me vlerën e drejtë nëpërmjet fitim humbjeve kanë qenë të zhvlerësuara. Një aktiv financiar ose grup i aktiveve financiare janë zhvlerësuar nëse faktet objektive kanë treguar se ngjarja e humbjes ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivit (aktiveve) dhe se ngjarja e humbjes ka ndikuar në flukset monetare të ardhshme të aktivit (aktiveve) të cilat mund të vlerësoheshin në mënyrë të besueshme.

Treguesi objektiv që aktivet financiare kanë qenë të zhvlerësuara përfshijnë vështirësi financiare të konsiderueshme të huamarrësit ose emetuesit, ristrukturimin e një huaje ose paradhënie nga Banka me kushte që Banka nuk do të konsideronte ndryshe, tregues se një huamarrës ose një emetues do të hynte në falimentim, zhdukja e një tregu aktiv për letër me vlerë ose të dhëna të tjera të vëzhgueshme në lidhje me një grup asetesh të tilla si ndryshime të pafavorshme në statusin e pagesave të huamarrësve ose emetuesve në grup ose kushtet ekonomike që lidhen me mospagesa në grup.

Banka konsideronte dëshmi të zhvlerësimit për huatë dhe paradhëniet dhe letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim si në nivel individual dhe në nivel kolektiv. Të gjitha kreditë dhe paradhëniet individuale të rëndësishme dhe letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim vlerësoheshin për zhvlerësime specifike. Të gjitha kreditë dhe paradhëniet individuale të rëndësishme dhe letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim të cilat nuk ishin specifikisht të zhvlerësuara, vlerësoheshin kolektivisht për çdo zhvlerësim që kishte ndodhur por nuk ishte identifikuar ende. Huatë dhe paradhëniet dhe letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim që nuk ishin individualisht të rëndësishme vlerësoheshin kolektivisht për zhvlerësim duke grupuar së bashku huatë dhe paradhëniet dhe letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim me karakteristika të ngjashme të rrezikut.

Në vlerësimin e zhvlerësimit kolektiv Banka përdorte modele statistikore të tendencave historike të probabilitetit të vonesës, kohën e rikuperimit dhe shumën e humbjes të shkaktuara, e përshtatur sipas gjykimit të drejtimit nëse kushtet e atëhershme ekonomike dhe të kredisë ishin të tilla që humbjet aktuale do të ishin më të mëdha ose më pak se sa sugjerohej nga modelim historik. Normat e mospagimit, normat e humbjeve dhe koha e pritshme e rikuperimit të ardhshëm krahasoheshin rregullisht me rezultatet aktuale për tu siguruar që ato mbeteshin të përshtatshme.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

g) Aktivet financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Zhvlerësimi (vazhdim)

Humbjet nga zhvlerësimi i aktiveve të mbajtura me koston e amortizuar mateshin si diferencë midis vlerës kontabël të aktivit financiar dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme të parashikuara, të skontuara me normën fillestare të interesit efektiv të aktivit. Humbjet nga zhvlerësimi njiheshin në fitim ose humbje dhe pasqyrohen në një llogari zbritjeje kundrejt huave dhe paradhënieve ose letrave me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim. Kur një ngjarje ndodhte pas njohjes së zhvlerësimit dhe shkaktonte zvogëlimin e shumës së humbjes nga zhvlerësimi, ulja në humbjen nga zhvlerësimi anulohej përmes fitimit ose humbjes.

Humbjet nga zhvlerësimi i letrave me vlerë të investimit të vlefshme për shitje, nëse kishte, njiheshin duke riklasifikuar humbjet e akumuluara në rezervën e vlerës së drejtë në kapitalin neto në fitim ose humbje. Humbja kumulative e riklasifikuar nga kapitali në fitim ose humbje ishte diferenca midis kostos së blerjes, neto nga çdo shlyerje e principalit dhe amortizimi, dhe vlerës së drejtë aktuale, minus çdo humbje nga zhvlerësimi e njohur më parë në fitim ose humbje. Ndryshimet në provizionet e zhvlerësimit që i atribuoheshin aplikimit të metodës së interesit efektiv pasqyroheshin si një përbërës i të ardhurave nga interesi. Nëse, në një periudhë të mëpasshme, vlera e drejtë e një aktivi të vlefshëm për shitje të zhvlerësuar rritej dhe rritja mund të lidhej objektivisht me një ngjarje që ndodhte pas njohjes së humbjes nga zhvlerësimi, atëherë humbja nga zhvlerësimi korrigjohej dhe kjo shumë e korrigjuar njihej në fitim ose humbje. Megjithatë, çdo rikuperim i mëpasshëm në vlerën e drejtë të një instrumenti financiar të vlefshëm për shitje të zhvlerësuar njihej në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse.

h) Aktive monetare dhe ekuivalentet me to

Aktivet monetare dhe ekuivalentet me to përfshijnë gjëndjen në arkë, depozitat me Bankën Qendrore dhe investimet me likuiditet të lartë të cilat kanë maturim tre mujor ose më të vogël.

i) Huatë dhe paradhëniet për klientët

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Zëri i huave dhe paradhënieve në pasqyrën e pozicionit financiar përfshin huatë dhe paradhëniet e matura me kosto të amortizuar. Ato maten në fillim me vlerën e drejtë plus kostot e tjera të transaksioneve direkte dhe më pas me koston e amortizuar, duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Kur Banka blen një aktiv financiar dhe në të njëjtën kohë hyn në një marrëveshje për të rishitur aktivin (ose një aktiv të konsiderueshëm të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (marrëveshje e anasjelltë riblerje ose huadhënie të siguruara nga letrat me vlerë), marrëveshja kontabilizohet si një hua ose paradhënie , dhe aseti në fjalë nuk paraqitet në pasqyrat financiare të Bankës.

Politika e zbatueshme para 1 janarit 2018

Huatë dhe paradhëniet ishin aktive financiare jo-derivative, me pagesa fikse ose të përcaktueshme, të cilat nuk ishin të kuotuar në tregje aktive dhe Banka nuk kishte për qëllim t'i shiste menjëherë ose për një periudhë afatshkurtër.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

i) Huatë dhe paradhëniet për klientët (vazhdim)

Politika e zbatueshme para 1 janarit 2018 (vazhdim)

Kur Banka blinte një aktiv financiar dhe njëherësh hynte në një marrëveshje për ta rishitur këtë aktiv (ose një aktiv kryesisht të ngjashëm) me një çmim të fiksuar në një datë të ardhshme (marrëveshje të anasjellta të riblerjes ose huadhënie të siguruara nga letra me vlerë), marrëveshja kontabilizohej si një hua apo paradhënie dhe aktivi në fjalë nuk paraqitej në pasqyrat financiare të Bankës.

Huatë dhe paradhëniet fillimisht mateshin me vlerë të drejtë plus kostot e lidhura direkt me transaksionin dhe në vazhdim mateshin me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

j) Investimet në letra me vlerë

Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018

Zëri "letra me vlerë të investimit" në pasqyrën e pozicionit financiar përfshin:

- letrat me vlerë të investimit të borxhit që maten me kosto të amortizuar (shih g (ii)); këto maten në fillim me vlerën e drejtë plus kostot e tjera të transaksioneve direkte dhe më pas me koston e amortizuar, duke përdorur metodën e interesit efektiv
- letra me vlerë të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse;

Për titujt e borxhit të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, fitimet dhe humbjet njihen në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse përveç zërave në vijim, të cilat njihen në fitim ose humbje në të njëjtën mënyrë si për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar:

- Të ardhurat nga interesi duke përdorur metodën e interesit efektiv

- humbjet e pritshme të kredisë dhe rimarrjet, dhe

- Fitimet dhe humbjet nga kursi i këmbimit

Kur investimet e borxhit të matur me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse çregjistrohen, fitimi ose humbja e akumuluar e njohur më parë në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse riklasifikohet nga kapitali në fitim ose humbje.

Politika e zbatueshme para 1 janarit 2018

Letrat me vlerë të investuara fillimisht mateshin me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit dhe më pas kontabilizoheshin në varësi të klasifikimit si të mbajtura deri në maturim, me vlerë të drejtë ose si të vlefshme për shitje.

(i) Investime të mbajtura deri në maturim

Investimet e mbajtura deri në maturim ishin aktive jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe maturitet fiks të cilat Banka kishte qëllimin dhe mundësinë t'i mbante deri në maturim dhe ato nuk mateshin me vlerën e drejtë ose klasifikoheshin si të mbajtura për shitje. Investimet e mbajtura deri në maturim mbarteshin me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interestit efektiv. Çdo shitje ose riklasifikim i një vlere të konsiderueshme të investimeve të mbajtura për shitje jo afër maturitetit do të sillte riklasifikimin e të gjithë investimeve të mbajtura deri në maturitet si investime të mbajtura për shitje dhe e ndalonte Bankën t'i klasifikonte si investime të mbajtura deri në maturim për vitin aktual dhe dy vitet e ardhshme.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

j) Investimet në letra me vlerë (vazhdim)

(ii) Investime të mbajtura për shitje

Investimet e mbajtura për shitje ishin investime jo-derivative të cilat nuk përfshiheshin në ndonjë kategori tjetër të aktiveve financiare. Letrat me vlerë të kapitalit neto të pa kuotuara vlera e drejtë e të cilave nuk mund të matej me besueshmëri mbaheshin me kosto. Të gjithë investimet e tjera të mbajtura për shitje mbaheshin me vlerë të drejtë.

Të ardhurat nga interesi njiheshin në fitim ose humbje duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Të ardhurat ose humbjet nga këmbimet valutore të investimeve të kapitalit të mbajtura për shitje njiheshin në fitim ose humbje. Ndryshime të tjera në vlerën e drejtë njiheshin në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse deri kur investimet shiteshin ose zhvlerësoheshin dhe fitimi ose humbja e akumuluar e njohur më parë në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse riklasifikohej në fitim ose humbje.

k) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

Aktivet e qëndrueshme të trupëzuara janë matur me koston e blerjes duke zbritur amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluara nga zhvlerësimi. Jeta e përdorimit llogaritet në bazë të pritshmërisë së Drejtimit për jetëgjatësinë e aktivit.

Amortizimi llogaritet me metodën lineare me normat e parashikuara për të ulur koston ose vlerësimin e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara përgjatë jetës së pritshme të përdorimit. Vitet e pritshme të përdorimit janë si më poshtë:

Përmirësime në aktivet e marra me qira	5-20 vjet
Pajisje dhe instalime	10 vjet
Automjete	10 vjet
Makineri dhe pajisje elektronike	10 vjet
Kompjutera dhe pajisje informatike	5 vjet
Pajisje të tjera zyre	10 vjet

Aktivet nuk amortizohen derisa ato futen në përdorim dhe transferohen nga aktive të qëndrueshme në proces në kategorinë përkatëse të aktiveve.

l) Aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara

Aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara paraqiten me kosto duke zbritur amortizimin e akumuluar dhe humbje nga zhvlerësimi. Amortizimi llogaritet me metodën lineare mbi jetën e përdorimit të aktivit. Jeta e përdorimit është si më poshtë:

Patenta dhe licenca	5 vjet
Programe kompjuterike dhe aktive të tjera të patrupëzuara	5 vjet

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

m) Aktive të mbajtura për shitje

Aktivet e përftuara nëpërmjet ekzekutimit të kolateraleve të huave dhe paradhënieve të klientëve, që nuk mbahen për shitje, nuk përfitohet qira, nuk përdoren dhe mbahen me qellimin për tu nxjerr jashtë përdorimit në një periudhë të shkurtër kohe, pa një risktrukturim të rëndësishëm klasifikohen si inventar. Aktivet e perftuara paraqiten me vlerën më të vogël midis kostos dhe vlerës neto të realizueshme dhe cdo fshirje njihet në të ardhura apo shpenzime. Çdo fitim apo humbje nga njerrja jashte perdorimit njihet në të ardhura apo shpenzime.

n) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Bankës, përveç aktiveve tatimore të shtyra rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rekuperueshme e aktivit.

Humbjet nga rënia në vlerë njihen nëse vlera kontabël e një aktivi ose një njësie gjeneruese të aktiveve monetare tejkalon vlerën e rekuperueshme. Njësia gjeneruese e aktiveve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse monetare në mënyrë të pavarur nga aktivet dhe grupet e tjera. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në të ardhura dhe shpenzime. Humbjet nga zhvlerësimi në lidhje me njësitë gjeneruese të mjeteve monetare shpërndahet në fillim duke ulur vlerën kontabël të emrit të mirë të shpërndarë tek njësitë dhe pastaj shpërndahet vlera kontabël e aktiveve të tjera në njësi (grupin e njësive) në një bazë propocionale.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose njësie gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja ndërmjet vlerës së përdorimit dhe vlerës së drejtë minus koston e shitjes. Në përcaktimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parashikuara të aktiveve monetare janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin.

o) Depozitat

Depozitat janë burimet kryesore të financimit të Bankës.

Kur Banka shet një aktiv financiar dhe në të njëjtën kohë hyn në një marrëveshje për të ri-blerë këtë aktiv (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme, marrëveshja kontabilizohet si një depozitë, dhe aktivi vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

Banka klasifikon instrumentet kapitale si detyrime financiare ose instrumenta kapitale në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Depozitat, letra me vlerë të borxhit dhe borxhi i varur maten fillimisht me vlerën e tregut duke i shtuar kostot e transaksionit dhe në vijim maten me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv përveçse në rastet kur Banka zgjedh që ti mbajë detyrimet me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave ose shpenzimeve.

p) Provizionet

Një provigjon njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv i cili mund të matet në mënyrë të besueshme, dhe është e mundur që të mira ekonomike do të kërkohen për shlyerjen e këtij detyrimi. Provizionet përcaktohen duke skontuar flukset e pritshme të parave me një normë para tatimit e cila reflekton vlerën e tregut, dhe nëse është e përshtatshme, rrezikun specifik të detyrimit.

4. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

q) Standardet, interpretimet dhe ndryshimet e reja që ende nuk janë efektive

Një numër i standardeve të reja, ndryshime në standarde dhe interpretime janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë pas datës 1 janar 2018. Megjithatë, Banka nuk ka zbatuar në mënyrë të hershme standardet e mëposhtme të reja ose të ndryshuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare.

Nga ato standarde që nuk janë ende efektive, SNRF 16 pritet të ketë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Bankës në periudhën e aplikimit fillestar.

SNRF 16 - Qiratë

Banka është e detyruar të përdorë SNRF 16 Qiratë nga 1 janari 2019. Banka ka vlerësuar ndikimin e parashikuar që zbatimi fillestar i SNRF 16 do të ketë në pasqyrat financiare të konsoliduara, siç përshkruhet më poshtë. Ndikimi aktual i adoptimit të standardit më 1 janar 2019 mund të ndryshojë sepse Banka nuk ka përfunduar testimin dhe vlerësimin e kontrolleve të brendshme përkatëse dhe politikat e reja kontabël janë subjekt i ndryshimit derisa Banka të paraqesë pasqyrat e saj të para financiare që përfshijnë datën e aplikimi fillestar.

SNRF 16 paraqet një model të vetëm kontabël të bilancit të qirasë për qiramarrësit. Një qiramarrës njeh një aktiv të së drejtës së përdorimit që përfaqëson të drejtën e tij për të përdorur aktivin në fjalë dhe një detyrim qiraje që përfaqëson detyrimin e tij për të bërë pagesa të qirasë. Ekzistojnë përjashtime për njohjen për qiratë afatshkurtëra dhe dhënien me qira të sendeve me vlera të ulëta. Kontabiliteti qiradhënësit mbetet i ngjashëm me standardin aktual - pra, qiradhënësit vazhdojnë t'i klasifikojnë qiratë si qira financiare ose qira operative.

SNRF 16 zëvendëson udhëzimet ekzistuese për qiratë, duke përfshirë SNK 17 Qiradhënia, KIRFN 4 Përcaktimi nëse një Marrëveshje përmban një qera, KIS-15 Qiratë Operative - Incentivat dhe KIS-27 Vlerësimi i Thelbit së Transaksioneve që Përfshijnë Formën Ligjore të Qirasë.

Banka ka përfunduar një vlerësim fillestar të ndikimit të mundshëm në pasqyrat financiare të saj, por ende nuk ka përfunduar vlerësimin e hollësishëm.

Kalimi në standartin e ri

Banka planifikon të aplikojë në fillim SNRF 16 më 1 janar 2019, duke përdorur një qasje të modifikuar retrospektive. Prandaj, efekti kumulativ i adoptimit të SNRF 16 do të njihet si një rregullim i shumave të çeljes.

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut

Më poshtë paraqiten llojet e ndryshme të rrezikut ndaj të cilave Banka është e ekspozuar si rezultat i aktiviteteve jo-tregtare dhe përqasja e ndërmarrë për të menaxhuar këto rreziqe.

a) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit lind në financimet e përgjithshme të aktiviteteve të Bankës dhe në menaxhimin e pozicioneve. Ai përfshin si rrezikun e paaftësisë për të financuar aktivet me maturitet dhe norma të përshtatshme ashtu edhe rrezikun e paaftësisë për të likuiduar një aktiv me një çmim dhe brenda një afati kohor të arsyeshëm për të përmbushur detyrimet.

Fondet krijohen duke përdorur një sërë instrumentash duke përfshirë depozitat dhe kapitalin e paguar. Kjo rrit fleksibilitetin e fondeve, kufizon varësinë nga një burim i vetëm financimesh dhe përgjithësisht ul koston e fondeve. Banka përpiqet për të ruajtur balancën midis vazhdimësisë së fondeve dhe fleksibilitetit, nëpërmjet përdorimit të detyrimeve me maturitete të shpërndara në kohë. Banka vazhdimisht vlerëson rrezikun e likuiditetit duke identifikuar dhe monitoruar ndryshimet e duhura në financime, në përputhje me qëllimet dhe objektivat e vendosura në strategjinë e Bankës.

Më 31 dhjetor 2018 tridhjetë depozituesit jo-financiarë më të mëdhenj përbëjnë 11.74% (2017: 9.27%) të totalit të depozitave nga klientët. Tabela e mëposhtme paraqet një analizë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës sipas grupimeve përkatëse të maturitetit bazuar në periudhat e mbetura të shlyerjeve.

Tabela e maturitetit më 31 dhjetor 2018

	Deri në 1 muaj	1 deri 3 muaj	3 deri 12 muaj	Më shumë se 1 vit	Maturiteti i pa-përcaktuar	Gjithsej
Aktivet financiare						
Aktive monetare dhe balancat me Bankën Qendrore	514,799	-	-	-	-	**514,799**
Shuma të kushtëzuara	-	-	-	-	1,677,859	**1,677,859**
Aktive financiare VDATGj	14,288	534,918	1,616,961	5,374,121	-	**7,540,288**
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	1,213,881	1,234,251	-	-	-	**2,448,132**
Hua dhe paradhënie klientëve	461,185	154,510	1,709,221	9,388,158	-	**11,713,074**
Gjithsej	**2,204,153**	**1,923,679**	**3,326,182**	**14,762,279**	**1,677,859**	**23,894,152**
Detyrimet financiare						
Detyrime ndaj bankave	16,045	-	-	-	-	**16,045**
Detyrime ndaj klientëve	1,309,720	623,254	5,899,614	5,459,449	7,515,333	**20,807,370**
Marreveshje të anasjellta të riblerjes	202,770	-	-	-	-	**202,770**
Gjithsej	**1,528,535**	**623,254**	**5,899,614**	**5,459,449**	**7,515,333**	**21,026,185**
Hendeku i likuiditetit neto	**675,618**	**1,300,425**	**(2,573,432)**	**9,302,830**	**(5,837,474)**	**2,867,967**

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

a) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela e maturitetit më 31 dhjetor 2017

	Deri në 1 muaj	1 deri 3 muaj	3 deri 12 muaj	Më shmë se 1 vit	Maturiteti i pa-përcaktuar	Gjithsej
Aktivet financiare						
Aktive monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	480,897	-	-	-	-	**480,897**
Shuma të kushtëzuara	-	-	-	-	1,460,836	**1,460,836**
Investime të mbajtura për shitje	67,961	276,694	729,570	3,634,318	-	**4,708,543**
Aktive financiare të mbajtura në maturim	-	163,578	50,454	2,103,912	-	**2,317,944**
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	1,859,013	-	-	-	-	**1,859,013**
Hua dhe paradhënie klientëve	510,313	204,158	1,228,438	7,575,870	-	**9,518,779**
Gjithsej	**2,918,184**	**644,430**	**2,008,462**	**13,314,100**	**1,460,836**	**20,346,012**
Detyrimet financiare						
Detyrime ndaj bankave	347,323	-	-	-	-	**347,323**
Detyrime ndaj klientëve	8,014,540	1,036,342	4,426,553	3,752,135	-	**17,229,570**
Marreveshje të anasjellta të riblerjes	618,520	-	-	-	-	**618,520**
Gjithsej	**8,980,383**	**1,036,342**	**4,426,553**	**3,752,135**	**-**	**18,195,413**
Hendeku i likuiditetit neto	**(6,062,199)**	**(391,912)**	**(2,418,091)**	**9,561,965**	**1,460,836**	**2,150,599**

Banka pret që flukset e pritshme nga aktivet financiare dhe detyrimet financiare të caktuara të ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme nga flukset e pritshme të kontraktuara të paraqitura si më sipër. Diferencat kryesore janë si më poshtë:

- 70% e shumave të kushtëzuara me Bankën Qendrore në Lekë janë në dispozicion të operacioneve ditore të Bankës dhe në rast të kundërt të përdoren për nevoja të likuiditetit të Bankës.
- Investimet të mbajtura për shitje kanë një maturim të mbetur nga 1 muaj deri në 10 vjet por manaxhimi mund të mos i mbaj deri në maturim.
- Një pjesë e madhe e llogarive rrjedhëse dhe të kursimit të klientëve janë riinvestuar përsëri pavarësisht se janë në kategorinë "Deri në 1 muaj".

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut

Rreziku i normës së interesit

Banka e vlerëson rrezikun e normës së interesit si rreziku që të ardhurat nga interesi i gjeneruar nga aktivet që mbartin interesa mund të ndryshojnë për shkak të ndryshimeve të papritura të normave të interesit në treg. Veprimtaritë e Bankës janë subjekt i rrezikut të luhatjeve të normës së interesit në atë nivel që aktivet që fitojnë interes dhe detyrimet që paguajnë interes maturohen ose riçmohen në kohë të ndryshme ose shuma të ndryshme. Në rastin e normave të ndryshueshme të aktiveve dhe detyrimeve Banka është gjithashtu e ekspozuar ndaj rrezikut bazë i cili është diferenca në karakteristikat e ricmimit të treguesve me norma të ndryshueshme, siç janë normat e Repove të Bankës së Shqipërisë, LIBOR dhe EURIBOR. Veç kësaj, efekti aktual varet nga një numër faktorësh të tjerë, duke përfshirë nivelin e shlyerjeve që bëhen më përpara ose më vonë sesa data e kontraktuar dhe ndryshimet në normat e interesave brenda periudhës së riçmimit dhe ndërmjet monedhave.

Në mënyrë që të masë rrezikun nga interesat të aktiviteteve jo-tregtare, Banka e mat impaktin që ka një ndryshim në normat e tregut në të ardhurat neto nga interesat.

Rreziku i normës së interesit në të ardhurat nga interesi neto i Bankës gjatë vitit të ardhshëm nga një ndryshim prej +100bp/-100bp më 31 dhjetor 2018 është +5.96/-5.96 Milion (2017: ALL +23.4/-23.4 Milion). Në tabelën e mëposhtme paraqitet një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje ose ulje në normat e interesit të tregut (duke supozuar që, nuk do të ketë lëvizje asimetrike në kurbat e kthimit dhe një pozicion konstant të bilancit) më 31 dhjetor 2018, gjithashtu paraqiten normat e interesit efektiv dhe periudhat në të cilat detyrimet dhe aktivet financiare riçmohen.

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2018 normat efektive të interesit ishin:

				Instrumenta me normë interesi fikse			
	Gjithsej	Norma e int. efektiv	Instrumenta me normë të ndryshueshme	<=1 muaj	1-3 muaj	3 muaj 1 vit	Më shumë se 1 vit
Aktivet financiare							
Aktivet monetare dhe balancat me Bankën Qendrore	514,799	-	-	514,799	-	-	-
Shuma të kushtëzuara	1,677,859	0.40%	1,677,859	-	-	-	-
Investime financiare të mbajtura me VDATGj	7,540,288	5.60%	-	14,287	534,918	357,934	6,633,149
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare dhe bankave	2,448,132	(0.17%)	1,213,881	1,234,251	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	11,713,074	5.51%	9,803,028	270,187	10,797	521,126	1,107,936
Gjithsej	**23,894,152**	**4.51%**	**12,694,768**	**2,033,524**	**545,715**	**879,060**	**7,741,085**
Detyrimet financiare							
Detyrime ndaj bankave	16,045	0.00%	-	16,045	-	-	-
Detyrime ndaj klientëve	20,807,370	0.92%	-	8,825,053	623,254	5,899,614	5,459,449
Marreveshje të anasjellta të riblerjes	202,770	0.85%	-	202,770	-	-	-
Gjithsej	**21,026,185**	**0.91%**	**-**	**9,043,868**	**623,254**	**5,899,614**	**5,459,449**
Hendeku më 31 dhjetor 2018	**2,867,967**	**3.60%**	**12,694,768**	**(7,010,344)**	**(77,539)**	**(5,020,554)**	**2,281,636**

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2017 normat efektive të interesit ishin si më poshtë:

	Gjithsej	Norma e int. efektiv	Instrumenta me normë te ndryshueshme	Instrumenta me normë interesi fikse <=1 muaj	1-3 muaj	3 muaj 1 vit	Më shumë se 1 vit
Aktivet financiare							
Aktivet monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	480,897	0.00%	-	480,897	-	-	-
Shuma të kushtëzuara	1,460,836	0.41%	1,404,343	56,493	-	-	-
Investime të mbajtura për shitje	4,708,543	5.11%	-	67,961	276,694	729,570	3,634,318
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	2,317,944	5.73%	-	-	163,578	50,454	2,103,912
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare dhe bankave	1,859,013	(0.56%)	184,920	1,674,093	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	9,518,779	5.93%	7,810,766	283,915	7,262	423,557	993,279
Gjithsej	**20,346,012**	**4.59%**	**9,400,029**	**2,563,359**	**447,534**	**1,203,581**	**6,731,509**
Detyrimet financiare							
Detyrime ndaj bankave	347,323	1.21%	-	347,323	-	-	-
Detyrime ndaj klientëve	17,229,570	0.93%	-	8,014,540	1,036,342	4,426,553	3,752,135
Marreveshje të anasjellta të riblerjes	618,520	1.23%	-	618,520	-	-	-
Gjithsej	**18,195,413**	**0.91%**	**-**	**8,980,383**	**1,036,342**	**4,426,553**	**3,752,135**
Hendeku më 31 dhjetor 2017	**2,150,599**	**3.68%**	**9,400,029**	**(6,417,024)**	**(588,808)**	**(3,222,972)**	**2,979,374**

Rreziku i monedhës

Rreziku i monedhës është rreziku që ka të bëjë me luhatjen e vlerës së drejtë ose flukset e ardhshme të parasë së një instrument financiar nga ndryshimet në kurset e këmbimit. Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të monedhës nëpërmjet transaksioneve në monedhë të huaj dhe emërtimi i instrumentave financiarë në monedhë të huaj.

Nga ekspozimi i transaksioneve të Bankës lindin fitime ose humbje nga këmbimet në monedha te huaja të cilat njihen në humbje ose fitim. Këto ekspozime përfshijnë aktivet dhe detyrimet monetare të Bankës të cilat nuk janë në monedhën raportuese së Bankës.

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i monedhës (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2018 ekspozimi ishte si më poshtë, (me të gjitha shumat në monedhë të huaj të përkthyera në Lekë:

	Lek	USD	EUR	Të tjera	Gjithsej
Aktivet financiare					
Mjete monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	172,962	70,986	249,766	21,085	**514,799**
Shuma të kushtëzuara	789,721	65,091	823,047	-	**1,677,859**
Aktive financiare të mbajtura me VDATGj	993,017	-	6,547,271	-	**7,540,288**
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	-	238,969	2,203,603	5,559	**2,448,132**
Hua dhe paradhënie klientëve	4,029,659	349,425	7,333,956	34	**11,713,074**
Aktive të mbajtura për shitje	449,981	-	69,208	-	**519,189**
Gjithsej	**6,435,340**	**724,471**	**17,226,852**	**26,678**	**24,413,341**
Detyrimet financiare					
Detyrime ndaj bankave	-	-	16,045	-	**16,045**
Detyrime ndaj klientëve	9,978,594	741,136	10,061,975	25,665	**20,807,370**
Marrëveshje të anasjellta të riblerjes	202,770	-	-	-	**202,770**
Gjithsej	**10,181,364**	**741,136**	**10,078,020**	**25,665**	**21,026,185**
Pozicioni neto i monedhës	**(3,746,024)**	**(16,665)**	**7,148,832**	**1,013**	**3,387,156**

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

b) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i monedhës (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2017 ekspozimi ishte si më poshtë, (me të gjitha shumat në monedhë të huaj të përkthyera në Lekë:

	Lek	USD	EUR	Të tjera	Gjithsej
Aktivet financiare					
Mjete monetare dhe balancat me Bankën Qëndrore	248,332	77,232	147,756	7,577	**480,897**
Shuma të kushtëzuara	742,040	56,493	662,303	-	**1,460,836**
Investime të mbajtura për shitje	4,162,088	-	546,455	-	**4,708,543**
Aktive financiare të mbajtura në maturim	2,101,729	-	216,215	-	**2,317,944**
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	-	218,762	1,622,702	17,549	**1,859,013**
Hua dhe paradhënie klientëve	3,484,612	289,609	5,744,525	33	**9,518,779**
Aktive te mbajtura për shitje	396,706	-	80,045	-	**476,751**
Gjithsej	**11,135,506**	**642,096**	**9,020,001**	**25,160**	**20,822,763**
Detyrimet financiare					
Detyrime ndaj bankave	330,039	-	17,284	-	**347,323**
Detyrime ndaj klientëve	9,165,552	627,123	7,412,535	24,360	**17,229,570**
Marrëveshje të anasjellta të riblerjes	618,520	-	-	-	**618,520**
Gjithsej	**10,114,111**	**627,123**	**7,429,819**	**24,360**	**18,195,413**
Pozicioni neto i monedhës	**1,021,395**	**14,973**	**1,590,182**	**800**	**2,627,350**

Në lidhje me aktivet dhe detyrimet financiare monetare në monedhë të huaj të cilat nuk janë ekonomikisht të mbrojtura (hedged), Banka e menaxhon rrezikun nga monedhat e huaja në përputhje me politikat që vendosin kufizime në pozicionimin e monedhës dhe marrëveshjeve.

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë

Banka është subjekt i rrezikut të kredisë nëpërmjet aktivitetit huadhënës dhe në ato raste kur ajo vepron si ndërmjetëse për llogari të klientëve të saj ose palëve të treta ose kur jep garanci. Në lidhje me këtë, rreziku i kredisë për Bankën lind nga mundësia që palë të ndryshme mund të mos përmbushin detyrimet e tyre kontraktuale. Menaxhimi i ekspozimit të rrezikut të kredisë ndaj huamarrësve bëhet nëpërmjet analizave të rregullta të aftësisë paguese të huamarrësve dhe përcaktimit të një note klasifikuese. Gjithashtu ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë menaxhohet pjesërisht duke marrë kolaterale dhe garanci.

SNRF 9 përshkruan një model me 'tre nivele' për zhvlerësim bazuar në ndryshimet në cilësinë e kredisë që nga njohja fillestare. Instrumentet financiare në Nivelin 1 kanë HPK të matur në një shumë të barabartë me pjesën e humbjeve të pritshme që rezultojnë nga ngjarjet e mospagesës së detyrimeve të mundshme brenda 12 muajve të ardhshëm. Instrumentet në Nivelet 2 ose 3 i kanë HPK-të të matur në bazë të humbjeve të pritura gjatë gjithë afatit të jetës së tyre.

Sipas metodologjisë së Bankës, të gjitha ekspozimet klasifikohen si ekspozime pa probleme (përfshirë Nivelin 1 dhe Nivelin 2) dhe ekspozimet me probleme (Niveli 3).

Tabela në vijim përmbledh kriteret që Fibank ka miratuar për ndarjen e huave ne nivele:

Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
☐ Ekspozime pa problem deri në 30 ditë vonesë	☐ Ekspozime pa probleme mbi 30 ditë të vonesë ☐ Ekspozime pa probleme me vonesa deri në 30 ditë	☐ Ekspozime të klasifikuara me probleme sipas rregulloreve të Bankës së Shqipërisë. ☐ Ekspozime pa probleme me vonesa mbi 30 ditë

Aplikimi i secilit kriter është përshkruar më poshtë:

- Niveli 1 përfshin ekspozimet pa probleme për të cilët nuk plotësohen asnjë nga kriteret e Nivelit 2 dhe 3.
- Treguesit e rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë që klasifikojnë një hua në Nivelin 2 janë si më poshtë:
    - Kundërpartitë janë në një situatë prej më shumë se 30 ditë vonesa.
    - Status 'e ristrukturuar' në 12 muajt e fundit për ekspozimet pa probleme. Vonesat / ristrukturimi identifikohet si një tjetër kriter i përkeqësimit të kredisë pasi paraqet rrezikun e lëshimit të bërë ndaj një klienti që përballet ose do të përballet me vështirësi në përmbushjen e angazhimeve financiare.
- Treguesit e rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë që klasifikojnë një hua në Nivelin 3 janë si më poshtë:
    - Kundërpartitë e klasifikuara si nën standarte (më shumë se 90 ditë vonesë) ose më keq sipas Rregullores së Bankës së Shqipërisë "Për administrimin e rrezikut të kredisë"
    - Ekspozimet pa probleme të ristrukturuara, që janë ristrukturuar në 12 muajt e fundit që janë më shumë se 30 ditë në vonesë në datën e raportimit.
    - Debitori konsiderohet se s'do mund të paguajë sepse Banka ka informacion mbi (i) vështirësi të mëdha financiare, (ii) veprime ligjore të filluara për huamarrësin nga autoritetet shtetërore etj. (iii) zhdukjen e një tregu aktiv ku huamarrësi kishte një pjesë të tregut për shkak të vështirësive financiare.

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Cilësia e kredisë sipas klasave të aktiveve financiare

Tabela në vijim paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë dhe paradhënieve të matura me koston e amortizuar, aktiveve financiare të matura me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (2018) dhe aktivet financiare të vlefshme për shitje (2017). Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën bruto.

	31 dhjetor 2018				**31 dhjetor**
	Niveli 1	**Niveli 2**	**Niveli 3**	**Gjithsej**	**2017**
Hua dhe paradhënie klientëve					
-Pa probleme (Performuese)	10,407,066	573,412	-	**10,980,478**	**8,999,840**
-Në vonesë	-	-	441,069	**441,069**	**213,741**
-Me mundësi mospagimi	-	-	354,990	**354,990**	**439,190**
-Të dyshimta	-	-	538,577	**538,577**	**522,986**
Gjithsej	10,407,066	573,412	**1,334,636**	**12,315,114**	**10,175,758**
Zhvlerësimi	**(174,119)**	**(63,219)**	**(364,702)**	**(602,040)**	**(656,979)**
Vlera neto	**10,232,947**	**510,193**	**969,934**	**11,713,074**	**9,518,779**
Aktive financiare të mbajtura me VDATGj (2017 të vlefshme për shitje)					
-Pa probleme	7,540,288	-	-	**7,540,288**	**4,708,543**
Gjithsej	**7,540,288**	**-**	**-**	**7,540,288**	**4,708,543**
Vlera neto	**7,540,288**	**-**	**-**	**7,540,288**	**4,708,543**
Zhvlerësimi	**6,155**	**-**	**-**	**6,155**	**-**

Zhvlerësimi për letrat me vlerë të investimit të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse njihet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe jo si kundërvlerë ndaj vlerës kontabël të aktivit financiar në pasqyrën e pozicionit financiar (shih Shënimin 4 (g) (vii).

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Cilësia e kredisë sipas klasave të aktiveve financiare (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacionin për statusin në vonesë të huave dhe paradhënieve për klientët në Nivelet 1, 2 dhe 3 në 31 dhjetor 2018.

Sipas ditë vonesave më 31 dhjetor 2018.

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Gjithsej
Shuma bruto				
-Pa vonesë	7,447,850	71,949	-	**7,519,799**
-Në vonesë nën 30 ditë	2,959,216	141,753	456,244	**3,557,213**
-Në vonesë mbi 30 ditë	-	359,709	878,393	**1,238,102**
Gjithsej	**10,407,066**	**573,411**	**1,334,637**	**12,315,114**

Më 31 dhjetor 2017:

	Kolektive	Individuale	Gjithsej
Shuma bruto			
-Pa vonesë	6,002,580	-	**6,002,580**
-Në vonesë nën 30 ditë	2,491,783	219,691	**2,711,474**
-Në vonesë mbi 30 ditë	614,310	847,394	**1,461,704**
Gjithsej	**9,108,673**	**1,067,085**	**10,175,758**

Shumat që rezultojnë nga HPK-të

Të dhënat, supozimet dhe teknikat e përdorura për përlogaritjen e zhvlerësimit

Shih politikën e kontabilitetit në Shënimin 4 (g) (viii).

Gjatë vitit 2018, Banka ka respektuar "Rregulloren për matjen e humbjes së pritshme të kredisë në zbatim të standardit SNRF 9 (Politika e Zhvlerësimit)" të miratuar nga Këshilli Drejtues, e cila përcakton rregullat metodologjike të adoptuara për përcaktimin e nivelit dhe për llogaritjen e Humbjes së Pritshme të Kredisë për aktivet financiare përfshirë në kategoritë e mëposhtme të kontabilitetit: Kosto e amortizuar ("KA") dhe Vlera e Drejtë nëpërmjet të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse ("VDATGj") sipas standardit SNRF 9. Ndryshimet kryesore që janë paraqitur i referohen kalimit nga humbjet e ndodhura në humbje të pritshme, ndarjes së Portofolit pa probleme në dy nivele të veçanta (Niveli 1 ku llogariten humbjet e pritshme 12 mujore dhe Niveli 2 ku llogariten humbjet e pritshme përgjatë gjithë jetës) dhe përfshirjen e parashikimeve për kushtet e ardhshme në vlerësimin e humbjes së pritshme. Klasifikimi në kategorinë e huave me probleme (Niveli 3 sipas standardit SNRF 9) mbetet i pandryshuar, por në llogaritjen sipas SNK 39 është parashikuar një shtojcë gjatë llogaritjes së humbjes së pritshme për të përfshirë parashikimeve për kushtet e ardhshme. Vlerësimet për zhvlerësimin kryhen në përputhje me Metodologjinë e zhvlerësimit për matjen e humbjes së pritshme të kredisë në zbatim të standardit SNRF 9 (Politika e Zhvlerësimit) sipas të cilës kategoria e huave pa probleme është subjekt i zhvlerësimit kolektiv, ndërsa tre kategoritë e tjera (me probleme) mund të jetë subjekt zhvlerësimit individual ose kolektiv.

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Shumat që rezultojnë nga HPK-të (vazhdim)

Rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë

Gjatë përcaktimit nëse rreziku i mospagesës së një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga momenti i njohjes fillestare, Banka vlerëson informacione të arsyeshme dhe të besueshme që janë të përshtatshme dhe të disponueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme. Kjo përfshin informacione dhe analiza sasiore dhe cilësore, bazuar në përvojën historike të Bankës dhe vlerësimin profesional të kredisë dhe duke përfshirë parashikimet për kushtet e ardhshme. Qëllimi i vlerësimit është të identifikojë nëse për një ekspozim të caktuar ka ndodhur ndonjë rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë për një ekspozim.

Në përgjithësi, ka një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë para se një aktiv financiar të zhvlerësohet ose që të ndodhë një mospërmbushje detyrimi: ky fakt i thjeshtë është vendimtar për qëllimin e SNRF 9-s, i cili synon njohjen e humbjeve të pritshme në kohën e duhur.

Së bashku me treguesit "sasiorë" për të përcaktuar rritjen e rrezikut të kredisë, përdoren një numër treguesish "cilësorë". Vetë SNRF9 specifikon një listë jo-shteruese të këtyre treguesve; mes të cilëve:

- një ndryshim të rëndësishëm aktual ose të pritshëm në rezultatet e operimit të huamarrësit;
- vendimet nga Banka që rreziku i kredisë për atë instrument është dukshëm më i lartë ose që kolateral dhe / ose garantor shtesë duhet të kërkohet, ne krahasim me momentin kur ai instrument i caktuar u njoh.
- ndryshime të rëndësishme, të tilla si zvogëlimi i mbështetjes financiare nga një njësi ekonomike mëmë ose degë tjetër ose një ndryshim i rëndësishëm aktual ose i pritshëm në garancitë e kredisë, të cilat priten të zvogëlojnë aftësinë ekonomike të huamarrësit për të bërë pagesa kontraktuale të planifikuara;
- ndryshimet e pritura në dokumentacionin e huasë duke përfshirë një prishje të pritshme të kontratës që mund të çojë në heqjen e garancive ose amendamenteve, stopimin e pagesave të interesit, ngritjen e normave të interesit, kërkimin e kolateraleve ose garancive shtesë, ose ndryshime të tjera në kuadrin kontraktual të instrumentit;
- ndryshime në qasjen e menaxhimit të kredisë nga Banka në lidhje me instrumentin financiar.

Në praktikë, treguesit cilësorë dhe sasiorë mund të përdoren së bashku.

Përkufizimi i mospërmbushjes së detyrimeve

Përsa i përket Fazës 3, SNRF 9 specifikon se kur përcaktohet mospërmbushja e detyrimit për qëllimet e përcaktimit të rrezikut të ndodhjes së një mospërmbushje, Banka do të zbatojë një përkufizim që është në përputhje me përkufizimin e përdorur për qëllime të drejtimit të rrezikut të brendshëm të kredisë për instrumentin financiar përkatës dhe merr në konsideratë treguesit cilësorë (për shembull, lidhjet financiare) kur është e përshtatshme. Megjithatë, është supozuar që është e vërtetë se mospërmbushja e detyrimit nuk ndodh më vonë se kur një aktiv financiar është 90 ditë në vonesë, përveç nëse Banka ka informacione të arsyeshme dhe të mbështetshme për të demonstruar se një kriter për mospërmbushjen më i lartë është më i përshtatshëm. Në çdo rast, udhëzimet nga autoritetet kompetente specifikojnë që institucionet duhet të udhëhiqen nga përkufizimi i përdorur për qëllime rregullative të parashikuara në nenin 178 të Rregullores (BE) 575/2013 (Rregullorja e Kërkesës së Kapitalit CRR).

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Shumat që rezultojnë nga HPK-të (vazhdim)

Humbjet e pritshme të kredisë

Kuadri i ri, SNRF 9 (Standardi Ndërkombëtar i Raportimit Financiar) - Instrumentet Financiare, bazohet në vlerësimin e humbjeve të pritshme, të ndryshme nga humbjet e ndodhura sipas SNK 39. Në momentin e njohjes së përkeqësimit të konsiderueshëm të cilësisë së kredisë, prezantohet koncepti i ri i humbjes gjatë përgjatë gjithë jetës. HPK përgjatë gjithë jetës mbulon të gjithë humbjen e pritshme sipas SNRF 9, i cili specifikon se nëse rreziku i kredisë për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga momenti i njohjes fillestare, subjekti duhet të masë zbritjen për zhvlerësimin për instrument financiar përkatës si një shumë e barabartë me HPK përgjatë gjithë jetës dhe nëse rreziku i kredisë për këtë instrument nuk është rritur ndjeshëm, atëherë duhet të llogarisë HPK për 12 muaj. HPK-të për ekspozimet në nivelin e parë llogariten duke shumëzuar probabilitetin e mospagesës (PD) 12 mujor me humbjen në rast mospagese (LGD) dhe ekspozimin në rast mospagese (EAD).

HPK përgjatë gjithë jetës llogaritet duke shumëzuar probabilitetin e mospagesës gjatë gjithë jetëgjatësisë me humbjen në rast mospagese dhe ekspozimin në rast mospagese. Banka përdor modele statistikore për të analizuar të dhënat e mbledhura dhe për të gjeneruar vlerësime të probabilitetit të mospagesës të pjesës së mbetur të jetëgjatësisë të ekspozimeve dhe se si këto priten të ndryshojnë me kalimin e kohës. Banka mbledh informacione mbi ecurinë dhe mospërmbushjen e detyrimeve për ekspozimet e saj ndaj rrezikut të kredisë të cilat analizohen sipas llojit të produktit dhe huamarrësit si dhe sipas klasifikimit të rrezikut të kredisë.

Humbja në rast mospagese (LGD) është shuma e humbjes së mundshme në rastin e mospagesës. Banka vlerëson parametrat e humbjes në rast mospagese (LGD) në bazë të historikut të normave të humbjes nga palët që nuk kanë përmbushur kushtet e pagesës. Modelet e humbjes në rast mospagese (LGD) vlerësojnë strukturën, kolateralin, vjetërsinë e kërkesës, industrinë dhe kostot e rikuperimit të çdo kolaterali që është pjesë përbërëse e aktivit financiar. Vlerësimet e humbjes në rast mospagese (LGD) llogariten në bazë të fluksit të mjeteve monetare të skontuara nëpëmjet normës efektive të interesit.

EAD është një vlerësim i ekspozimit total në datën e raportimit, duke marrë parasysh ndryshimet e pritshme në ekspozimin pas datës së raportimit, duke përfshirë tërheqjet e pritura në objektet e zotuara. Faktori i konvertimit të kredisë përdoret për të konvertuar shumën e një linje kredie (pjesa e papërdorur) dhe shumat e tjera jashtë bilancit në shumën e EAD. Është një supozim i modeluar, i cili përfaqëson një pjesë të çdo ekspozimi të patërhequr që pritet të tërhiqet përpara ngjarja e mospërmbushjes së detyrimit të ndodhë. Për çdo lloj produkti, faktori i kovertimit të kredisë që aplikon Banka është si më poshtë:

Pjesa e pashfrytëzuar e Huave me Afat = 0%

Pjesa e papërdorur e Overdrafts = 100%

Pjesa e papërdorur e Kartave të Kreditit = 100%

Pjesa e papërdorur e Kartave të Kreditit të klasifikuara si "të bllokuara", "të mbyllura" ose "Gri" = 0%

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Shumat që rezultojnë nga HPK-të (vazhdim)

Humbjet nga zhvlerësimi

Tabelat në vijim tregojnë rikonsilimin nga hapja deri në bilancin mbyllës të humbjeve për huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve. Shumat krahasuese për vitin 2017 përfaqësojnë provizionet nga kreditë dhe pasqyrojnë bazën e matjes sipas SNK 39.

				2018	2017
	Niveli 1	**Niveli 2**	**Niveli 3**	**Gjithsej**	**Gjithsej**
Hua dhe paradhënie klientëve					
Gjëndja 1 Janar	189,156	36,604	383,040	**608,800**	**588,887**
-Transferuar ne Nivelin 1	23,126	(15,351)	(7,775)	**-**	
-Transferuar në Nivelin 2	(15,351)	18,049	(2,698)	**-**	
-Transferuar në Nivelin 3	(7,775)	(769)	8,544	**-**	
-Rimarrja neto	(64,027)	22,526	61,759	**20,258**	**84,497**
-Kreditë e reja	77,362	4,343	16,483	**98,188**	
-Fshirjet	-	-	(68,437)	**(68,437)**	**(16,405)**
-Lëvizje të tjera	(28,372)	(2,183)	(26,214)	**(56,769)**	
Gjëndja 31 dhjetor	**174,119**	**63,219**	**364,702**	**602,040**	**656,979**

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Shumat që rezultojnë nga HPK-të (vazhdim)

Humbjet nga zhvlerësimi (vazhdim)

Ekspozimet sipas kategorisë së rrezikut më 31 dhjetor 2018 ishin si më poshtë:

	Ekspozimi bruto	Humbjet e pritshme	Ekspozimi neto
Niveli 1			
-Standarte	10,380,841	(173,706)	**10,207,135**
-Në ndjekje	26,225	(413)	**25,812**
-Nën standarte	-	-	**-**
-Të dyshimta	-	-	**-**
-Të humbura	-	-	**-**
Gjthsej Niveli 1	**10,407,066**	**(174,119)**	**10,232,947**
Niveli 2			
-Standarte	109,444	(7,197)	**102,247**
-Në ndjekje	463,967	(56,022)	**407,945**
-Nën standarte	-	-	**-**
-Të dyshimta	-	-	**-**
-Të humbura	-	-	**-**
Gjithsej Niveli 2	**573,411**	**(63,219)**	**510,192**
Niveli 3			
-Standarte	-	-	**-**
-Në ndjekje	29,273	(9,059)	**20,214**
-Nën standarte	411,796	(39,300)	**372,496**
-Të dyshimta	354,990	(56,504)	**298,486**
-Të humbura	538,578	(259,839)	**278,739**
Gjithsej Niveli 3	**1,334,637**	**(364,702)**	**969,935**
Gjithsej	**12,315,114**	**(602,040)**	**11,713,074**

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Shumat që rezultojnë nga HPK-të (vazhdim)

Humbjet nga zhvlerësimi (vazhdim)

Ekspozimet më 31 dhjetor 2017 ishin si më poshtë:

	Ekspozimi bruto	Zhvlerësime	Ekspozimi neto
Të zhvlerësuara në grup			
Standarte	8,632,447	(206,356)	**8,426,091**
Në ndjekje	367,393	(8,754)	**358,639**
Nënstandarte	62,624	(1,500)	**61,124**
Të dyshimta	46,209	(1,101)	**45,108**
Të humbura	-	-	**-**
Gjithsej në grup	**9,108,673**	**(217,711)**	**8,890,962**
Të zhvlerësuara individualisht			
Standarte	-	-	**-**
Në ndjekje	-	-	**-**
Nënstandarte	151,118	(24,536)	**126,582**
Të dyshimta	392,981	(89,793)	**303,188**
Të humbura	522,986	(324,939)	**198,047**
Gjithsej individualisht	**1,067,085**	**(439,268)**	**627,817**
Gjithsej	**10,175,758**	**(656,979)**	**9,518,779**

Veç kësaj, Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë për zërat jashtë bilanci nëpërmjet angazhimeve deri në nivelin e kredive dhe garancive të dhëna (shiko shënimi 30).

Përqëndrimi i rrezikut të kredisë (brenda ose jashtë zërave të bilancit) që lind nga instrumentat financiarë ekziston për palë të tjera kur ato kanë karakteristika të njëjta ekonomike të cilat mund të bëjnë që aftësia e tyre për të përmbushur detyrimet kontraktuale të ndikohet njësoj nga ndryshime në kushtet ekonomike ose faktorë të tjerë. Përqëndrimi kryesor i rrezikut të kredisë lind nga lloje të ndryshme klientësh dhe vendodhja e tyre në lidhje me investimet e Bankës, huatë dhe paradhëniet, detyrimet e ardhshme të angazhimeve në nivelin e kredisë dhe garancive të dhëna.

Politika e fshirjes nga librat kontabël

Banka fshin nga librat një hua (dhe zbritjet përkatëse për humbje nga zhvlerësim) kur Këshilli Drejtues i Bankës përcakton se kredia është e paarkëtueshme. Ky vendim arrihet pas marrjes në konsideratë të informacionit për ndodhjen e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit, në mënyrë të tillë që huamarrësi nuk paguan dot më detyrimet ose kolaterali nuk do të jetë i mjaftueshëm për të shlyer të gjithë ekspozimin dhe huaja klasifikohet në kategorinë e huave të humbura për arsye të raportimit rregullator për një periudhë prej të paktën 3 vjet. Politika e Bankës është gjithashtu në përputhje me Rregulloren e ndryshuar nr. 62, datë 14/09/2011 "Për Administrimin e Rrezikut të Kredisë për Bankat dhe Degët e Bankave të Huaja".

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Një analizë e përqëndrimit të rrezikut të kredisë sipas sektorëve ekonomikë dhe fondi respektiv për humbjet nga kreditë është paraqitur në tabelën më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Tregti	2,836,408	2,983,049
Individë	4,427,976	2,863,669
Komunikim	19,876	1,081
Ndërtim	1,062,288	767,756
Turizëm	301,473	369,862
Bujqësi	321,718	306,863
Transport	368,228	276,544
Industri	1,375,028	1,072,481
Shërbime	997,601	1,040,806
Financë	604,518	493,647
Rreziku i kredisë bruto	**12,315,114**	**10,175,758**
Tregti	(207,175)	(227,414)
Individë	(248,222)	(220,085)
Komunikim	(350)	(26)
Ndërtim	(63,022)	(78,225)
Turizëm	(1,705)	(12,838)
Bujqësi	(7,323)	(16,116)
Transport	(5,932)	(7,320)
Industri	(24,140)	(34,998)
Shërbim	(34,440)	(48,217)
Financë	(9,731)	(11,740)
Minus fondin për zhvlerësimet	**(602,040)**	**(656,979)**
Rreziku i kredisë neto	**11,713,074**	**9,518,779**

Shuma e paraqitur në tabelë paraqet maksimumin e humbjes kontabël që mund të njihet në datën e raportimit nëse pala tjetër dështon plotësisht të përmbushi detyrimet e saj sipas termave të kontratës dhe kolaterali ose siguria e marrë nga klientët të mos kenë vlerë. Kështu që shumat janë shumë më të mëdha se sa humbjet e pritshme, të cilat janë të përfshira në fondin për humbje nga kreditë.

Politika e Bankës është që të kërkojë kolateral të përshtatshëm nga klientët përpara lëvrimit të kredisë. Garancitë dhe letrat e kreditit janë gjithashtu subjekt i një vlerësimi strikt pëpara se të aprovohen. Marrëveshjet specifikojnë limite monetare të detyrimeve të Bankës. Niveli i kolateralit i mbajtur për garancitë dhe letrat e kreditit është të paktën 100 përqind.

Kolaterali për kreditë, garancitë dhe letrat e kreditit është zakonisht në formë monetare, inventar hipotekor, investime të regjistruara ose pasuri të tjera.

5. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

c) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolateralet në zotërim dhe garanci të tjera të kredisë

Flukset monetare të parashikuara që rrjedhin nga kolaterali, duke përfshirë garancitë për sigurimin e ekspozimeve, zakonisht janë burimi kryesor i flukseve të ardhshme të mjeteve monetare për kreditë me probleme. Disa nga parametrat e vlerësimit të përdorur për llogaritjen janë:

- Vlera e realizueshme e kolateraleve, e cila përcaktohet duke zvogëluar vlerën e vlerësuar të tregut të kolateralit me një faktor skontimi. Ky vlerësim merr parasysh karakteristikat e grupeve të ngjashme të kolateraleve. Ai supozon një vlerë mesatare të rikuperueshme të kolateralit specifik, bazuar në përvojën e Bankës.
- Afati i rrjedhës së pritshme të parasë, që paraqet kohën e pritshme të rimëkëmbjes (në vite) për një lloj të veçantë të kolateralit.

Në përgjithësi, kolaterali nuk mbahet mbi huatë dhe paradhëniet ndaj institucioneve financiare, përveçse kur letrat me vlerë mbahen si pjesë e marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes dhe aktivitetit të huamarrjes së letrave me vlerë. Zakonisht, kolaterali nuk mbahet kundrejt letrave me vlerë të investimit, dhe asnjë kolateral i tillë nuk është mbajtur më 31 dhjetor 2018 dhe 2017. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes dhe përditësohen çdo një deri në tre vjet.

Tabela më poshtë paraqet një detajim të totalit të kredive dhënë klientëve bazuar në llojin e kolateralit dhe fondin për humbje nga kreditë,sipas llojit të kolateralit, deri në maksimumin e detyrimit të papaguar:

	Më 31 dhjetor 2018	**Më 31 dhjetor 2017**
Depozita bankare	945,563	556,075
Hipotekë	8,638,118	6,988,793
Garanci	5,064	355,396
Barrë siguruese-makineri	741,000	538,388
Barrë siguruese-të arkëtueshme	516,000	1,171,628
Kolaterale të tjera	1,469,369	565,478
Rreziku i kredisë bruto	**12,315,114**	**10,175,758**
Depozita bankare	(18,504)	(13,343)
Hipotekë	(276,572)	(375,706)
Garanci	(2,413)	(12,475)
Barrë siguruese-makineri	(58,433)	(44,877)
Barrë siguruese-të arkëtueshme	(36,552)	(75,183)
Kolaterale të tjera	(209,566)	(135,395)
Fondi rezervë për humbje nga zhvleresimi	**(602,040)**	**(656,979)**
Rreziku i kredisë neto	**11,713,074**	**9,518,799**

5. Paraqitja e Menaxhimit të Rrezikut (vazhdim)

d) Administrimi i kapitalit

Kapitali rregullator

Rregullatori i Bankës, Banka e Shqipërisë, vendos dhe monitoron kërkesat në lidhje me kapitalin rregullator. Në implementimin e kërkesave aktuale për kapitalin rregullator, Banka është e detyruar të mbajë në jo më pak se 12% raportin e totalit të kapitalit mbi aktivet e ponderuara me normat rrezikut. Normat e rrezikut të përdorura për ponderimin e aktiveve përcaktohen në përputhje me kërkesat specifike të cilat kanë për qëllim të reflektojnë nivelet e ndryshme të rrezikut që mbartin aktivet dhe zërat jashtë bilancit.

Banka i llogarit kërkesat për ekspozimin e saj ndaj rrezikut të kredisë duke u bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë mbi mjaftueshmerine e kapitalit. Ekspozimet merren në konsideratë duke përdorur shumat e tyre në datën e bilancit. Zërat jashtë bilancit të lidhura me angazhimet llogariten duke aplikuar kategori të ndryshme të faktorëve të konvertimit, të dizenjuara për të konvertuar këto zëra në ekuivalentë të pozicionit financiar. Shumat ekuivalente ponderohen për rrezikun duke përdorur përqindje të ndryshme (0%, 20%, 50%, 100%, dhe 150%) në varësi të klasave të ekspozuara. Metoda të ndryshme janë përdorur për të zvogëluar rrezikun si për shembull transaksione me kolateral dhe garanci. Kapitali rregullator i Bankës analizohet në dy kategori:

- Kategoria 1 e kapitalit (kapitali bazë), i cili përfshin kapitalin e aksioneve të zakonshme, primet e aksioneve, rezervat statutore, rezerva të tjera të përgjithshme, fitimi i akumuluar nga vitet e mëparëshme dhe interesi i pakicës pas zbritjes së emrit të mirë, aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara dhe humbjet e parealizuara nga investimet e vlefshme për shitje.
- Kategoria 2 e kapitalit (kapitali plotësues), i cili përfshin borxhin e varur të kualifikuar, përkatësisht borxhin e vazhdueshëm si dhe borxhin e varur.

Kufizimet e mëposhtme aplikohen tek elementët e kapitalit bazë: Kategoria 2 e kapitalit nuk mund të jetë më e madhe se kategoria 1 e kapitalit dhe kapitali i huave të varura te kualifikuara nuk mund të jetë më i madh se 50% e kategorisë 1 të kapitalit. Politika e Bankës është që të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besueshmërinë te investuesit, kreditorët si dhe në treg, dhe të mbështesë zhvillimin e biznesit në të ardhmen. Impakti i nivelit të kapitalit në të ardhurat e aksionerëve është i njohur dhe Banka e pranon nevojën për të mbajtur një balancë midis mundësisë për më shumë të ardhura dhe avantazheve dhe sigurisë që vijnë nga një pozicion i qëndrueshëm kapitalit.

Drejtimi i Bankës bën monitorime të përditshme të gjithë aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve, si dhe mbi zhvillimet e tregjeve ndërkombëtare duke aplikuar praktikat bankare më të mira. Mbi këtë bazë Drejtimi bën analiza mbi fitimin, likuiditetin dhe kostot e financimeve dhe implementon masat e duhura për rrezikun e kredisë, tregut (norma primare e interesit) dhe likuiditetit duke ulur kështu efektet e mundshme negative nga kriza globale financiare dhe ekonomike. Në këtë mënyrë Banka i përgjigjet sfidave të tregut duke mbajtur një pozicion kapitali dhe likuiditeti të qëndrueshëm.

5. Paraqitja e Menaxhimi të Rrezikut (vazhdim)

d) Administrimi i kapitalit (vazhdim)

Raportet e kapitalit

Banka ka qenë në përputhje me të gjithë kërkesat e vendosura nga palët e treta të jashtme për kapitalin përgjatë periudhës. Në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit llogaritur sipas këtyre kërkesave më 31 dhjetor 2018 ishte 15.56% (31 dhjetor 2017: 17.36%) krahasuar me minimumin e vendosur nga Banka e Shqipërisë prej 12%.

Gjatë 2014 Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë publikojë një draft të ri mbi "Kapitalin Rregullator" i cili hyri në fuqi më 30 prill 2015. Gjithashtu rregullorja e re në lidhje me Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit (RMK) ka hyrë në fyqi në daten 31 dhjetor 2014. Rregullorja e re e publikuar nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë është bazuar në kriteret e Basel II dhe në një linjë me Direktivën Europiane për Institucionet Financiare duke rezultuar në një reduktim të RMK-së. Megjithatë për kapitalin që Banka posedon, manaxhimi konsideron që Banka eshte dhe do vazhdoj të mbetet dukshëm mbi minimumet e kërkuara.

6. Aktivet dhe detyrimet financiare

a) Klasifikimi kontabël dhe vlera e drejtë

Politika kontabël e Bankës për matjen e vlerës së drejtë shpjegohet në politikat kontabël 4.g.(vii).

Banka e përcakton vlerën e drejtë duke ndjekur rendin e mëposhtëm që reflekton rëndësinë e të dhënave të përdorura në kryerjen e matjeve:

-Niveli 1: Çmimet e tregut të kuotuara (të pakorrigjuara) në një treg aktiv për instrumenta identik.

-Niveli 2: Metoda vlerësimi të bazuara në të dhënat të vëzhgueshme, ose në mënyrë të drejpërdrejtë (për shembull cmimi) ose në mënyrë jo të drejtpërdrejtë (për shembull si rezultat i cmimit). Kjo kategori përfshin instrumenta të vlerësuar duke përdorur: cmimet e kuotuara në tregje aktive për instrumenta të njëjtë; çmimet e kuotuara për instrumenta identik ose të njëjtë në tregje që konsiderohen më pak aktive; ose metoda vlerësimi ku të gjithë të dhënat hyrëse janë në mënyrë të drejpërdrejtë ose në mënyrë jo të drejpërdrejtë të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut.

-Niveli 3: Metoda vlerësimi duke përdorur të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë instrumentat ku metoda e vlerësimit merr parasysh faktorë bazuar në të dhëna jo të vëzhgueshme të cilat kanë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumenta të cilat janë vlerësuar në bazë të cmimeve të kuotuara për instrumenta të njëjtë ku korrigjime të pavëzhgueshme të konsiderueshme ose supozime janë të detyruara që të reflektojnë diferencat midis instrumentave.

Metodat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e skontuara të flukseve të parasë, krahasime me instrumenta të njëjtë për të cilat ekzistojnë cmime të vëzhgueshme në treg dhe të bazuara në ecurinë aktuale të "yield"-it të përshtatshme për pjesën e mbetur të maturitetit. Supozimet dhe faktorët e përdorur në metodat e vlerësimit përfshijnë norma interesi pa risk dhe të tregut, normat e kredidhënies dhe prime të tjera të përdorura në llogaritjen normave të skontuara, obligacionet dhe cmimi i kapitalit, kurset e këmbimit, cmimi i kapitalit dhe cmimi i indeksuar i kapitalit dhe luhatjet e pritshme dhe të lidhura me njëra tjetrën. Objektivi i metodave të vlerësimit është që të arrijë në përcaktimin e vlerës së drejtë e cila reflekton cmimet e instrumentave financiarë në datën e raportimit, që do të ishin përcaktuar nga pjesëmarrësit në treg duke vepruar në kushte normale tregu.

Banka përdor modele vlerësimi gjerësisht të njohura për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumentave financiare të zakonshem dhe të thjeshte, si normat e interesit dhe këmbim monedhash të cilat përdorin vetëm të dhëna tregu të vëzhgueshme dhe lënë pak vend për gjykim dhe vlerësim nga drejtimi. Cmime te vëzhgueshme dhe të dhëna për modele janë zakonisht të disponueshme në treg për borxhet e listuara dhe instrumentat e kapitalit, shkembime derivativesh të tregtueshëm dhe derivativë të thjeshte si p.sh këmbim normash interesi. Disponimi i çmimeve të vëzhgueshme në treg dhe të dhënave për modele ul nevojën për vlerësime dhe gjykime nga drejtimi dhe gjithashtu ul pasigurinë që lidhet me përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponimi i cmimeve të tregut dhe të dhënave të vëzhgueshme ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është i prirur që të ndryshojë në bazë të ngjarjeve specifike dhe kushteve të përgjithshme në tregjet financiare.

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, të gjitha instrumentet financiare maten me koston e amortizuar, përveç aktiveve të vlefshme për shitje të cilat janë matur me vlerën e drejtë dhe vlerat përkatëse janë dhënë në shënimin 6. Të gjitha vlerat e drejta dhe detyrimet financiare të dhëna janë matur në bazë të hierarkisë së Nivelit 2.

6. Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

a) Klasifikimi kontabël dhe vlera e drejtë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet vlerën kontabël dhe vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës:

Më 31 dhjetor 2018

	Shënimi	Të mbajtura me VDATGj	Hua dhe të arkëtueshme	Vlera kontabël gjithsej	Vlera e drejtë
Arka dhe balanca me Bankën Qëndrore	15	-	514,799	**514,799**	514,799
Shuma të kushtëzuara	16	-	1,677,859	**1,677,859**	1,677,859
Investime të mbatura me VDATGj gjithëpërfshirëse	17	7,540,288	-	**7,540,288**	7,540,288
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	19	-	2,448,132	**2,448,132**	2,448,132
Hua dhe paradhënie klientëve	20	-	11,713,074	**11,713,074**	11,713,074
Detyrime ndaj bankave	25	-	16,045	**16,045**	16,045
Detyrime ndaj klientëve	26	-	20,807,370	**20,807,370**	20,807,370
Marrëveshje të anasjellta të riblerjes	27	-	202,770	**202,770**	202,770

Më 31 dhjetor 2017

	Shënim	Të mbajtura deri në maturim	Të mbajtura për shitje	Hua dhe të arkëtueshme	Vlera kontabël gjithsej	Vlera e drejtë
Mjete monetare dhe balanca me Bankën Qëndrore	15	-	-	480,897	**480,897**	480,897
Shuma të kushtëzuara	16	-	-	1,460,836	**1,460,836**	1,460,836
Investime të mbajtura për shitje	17	-	4,708,543	-	**4,708,543**	4,708,543
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	18	2,317,944	-	-	**2,317,944**	2,446,779
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve financiare	19	-	-	1,859,013	**1,859,013**	1,859,013
Hua dhe paradhënie klientëve	20	-	-	9,518,779	**9,518,779**	9,518,779
Detyrime ndaj bankave	25	-	-	347,323	**347,323**	347,323
Detyrime ndaj klientëve	26	-	-	17,229,570	**17,229,570**	17,246,546
Marrëveshje të anasjellta të riblerjes		-	-	618,520	**618,520**	618,520

Vlera e drejtë e mjeteve monetare dhe ekuivalenteve me to, si dhe e huave dhe paradhënieve për bankat është përafërsisht e barabartë me vlerën e mbartur, për shkak të maturitetit afatshkurtër të tyre. Vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve për klientët është përafërsisht e barabartë me vlerën e mbartur, sepse shumica e portofolit të kredive ka norma interesi të ndryshueshme të cilat reflektojnë ndryshimet në kushtet e tregut.

6. Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

a) Klasifikimi kontabël dhe vlera e drejtë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme tregon kategoritë origjinale të matjes në përputhje me SNK 39 dhe kategoritë e reja të matjes sipas SNRF 9 për aktivet dhe pasivet financiare më 1 janar 2018:

	Klasifikimi fillestar sipas SNK 39	Testi i kushteve kontraktuale	Klasifikimi I ri sipas SNRF 9	Vlera konabël fillestare sipas SNK 39	Rimatja	Vlera kontabël e re sipas SNRF 9
Aktive financiare						
Vendosjet dhe llogaritë me bankat	Hua dhe të arkëtueshme	Plotësohet	Kosto e amortizuar	3,800,746	-	3,800,746
Investime të vlefshme për shitje	Të vlefshme për shitje	Nuk plotësohet	Matur me VDATGj	4,708,543	-	4,708,543
Aktive financiare të mbajtura deri në maturim	Të mbajtura deri në maturim	Plotësohet	Matur me VDATGj	2,317,944	128,835	2,446,779
Hua dhe paradhënie klientëve	Hua dhe të arkëtueshme	Plotësohet	Kosto e amortizuar	9,518,779	48,178	9,566,957
Detyrime financiare						
Detyrime ndaj bankave	Hua dhe të arkëtueshme	Plotësohet	Kosto e amortizuar	347,323	-	347,323
Detyrime ndaj klientëve	Hua dhe të arkëtueshme	Plotësohet	Kosto e amortizuar	17,246,546	-	17,246,546
Marrëveshje të anasjellta të riblerjes	Hua dhe të arkëtueshme	Plotësohet	Kosto e amortizuar	618,520	-	618,520

Efekti i aplikimit fillimisht të SNRF 9 për zhvlerësimin e kredisë u njoh në fitimet e pashpërndara. Humbja për letrat me vlerë të investimit të mbajtura me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse njihet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe jo si kundërvlerë ndaj vlerës kontabël të aktivit financiar në pasqyrën e pozicionit financiar (shih Shënimin 4 (g) (vii).

Menaxhimi priti që aktivet financiare të mbajtura deri në maturim më 31.12.2017 të kontabilizoheshin me vlerën e drejtë në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse, sepse ato përfaqësojnë letra me vlerë të qeverisë dhe mbahen si pjesë e një modeli biznesi që ka si qëllim të grumbullojë flukse monetare kontraktuale, si dhe flukset monetare nga shitja e aktivit. Përveç kësaj, flukset monetare kontraktuale nga këto instrumente financiare përbëhen vetëm nga pagesat e principalit dhe të interesave. Ky ndryshim rezultoi në rritjen e rezervës së rivlerësimit të investimeve në letra me vlerë në shumën 128,836 mijë lekë.

7. Të ardhurat neto nga interesi

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Të ardhurat nga interesi dhe të ngjashme me to		
Të ardhurat nga interesi dhe të ngjashme me to lindin nga:		
Llogaritë dhe vendosjet me bankat	7,806	8,241
Kreditë për bizneset e vogla dhe të mesme	218,253	188,122
Kreditë për individët	545,728	434,543
Të ardhurat nga transaksionet me instrumenta investimi	385,685	395,852
	1,157,472	**1,026,758**
Shpenzime për interesat dhe të ngjashme me to		
Shpenzimet për interesa dhe të ngjashme me to lindin nga:		
Depozita nga bankat	(11,828)	(9,176)
Depozitat nga klientët	(161,676)	(179,046)
Marrëveshje të anasjellta të riblerjes	(7,490)	(3,605)
	(180,994)	**(191,827)**
Të ardhura nga interesi neto	**976,478**	**834,931**

Në zëra të ndryshëm të të ardhurave nga interesi më 31 dhjetor 2018 janë përfshirë në një shumë prej 133,724 mijë Lekë (2017: 101,514 mijë Lekë) interesa të përllogaritur nga kreditë e zhvlerësuara individualisht.

8. Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Të ardhurat nga komisionet		
Llogaritë e klientëve	96,895	89,574
Transaksione dhe pagesa	33,856	34,725
Kartat për bizneset	43,370	37,530
Letrat e kreditit dhe garancitë	2,082	731
Të tjera	87,549	83,680
	263,752	**246,240**
Shpenzime për komisionet		
Kartat për bizneset	(34,792)	(27,745)
Llogaritë korespondente	(5,465)	(3,349)
Të tjera	(6,308)	(5,740)
	(46,565)	**(36,834)**
Të ardhurat neto nga komisionet	**217,187**	**209,406**

Në tarifat dhe komisionet tjera përfshihen tarifat e depozitarit, kujdestarisë dhe shërbimet e brokerimit në shumën 69,759 mijë lekë (2017: 64,420 mijë lekë). E para rrjedh nga ruajtja e aseteve të investimeve dhe fondeve të pensioneve për të cilat Fibank Albania shërben si depozitues. Tarifat e kujdestarisë krijohen nga shërbimi i ruajtjes së letrave me vlerë të institucioneve në emër të klientëve. Ndërkohë shërbimet e brokerimit përbëhen nga ndërmjetësimi për transaksionet me instrumentet financiare, duke përfshirë pjesëmarrjen në tregjet primare të letrave me vlerë të Qeverisë së Shqipërisë në emër të klientëve dhe ekzekutimin e transaksioneve në emër të fondeve të investimeve dhe pensioneve për të cilat Fibank Shqipëria shërben si depozitues.

9. Të ardhurat neto nga tregtimi

Të ardhurat neto nga tregtimi përbëhen nga fitimet dhe humbjet nga kurset e këmbimit.

10. Të ardhura të tjera operative

Të ardhurat të tjera operative përbëhen nga të ardhurat neto nga shitja e investimeve të mbajtura për shitje në shumën prej 57,934 mijë Lekë (2017: 67,684 mijë Lekë) dhe amortizimi i primit ose skontos të investimeve në letra me vlerë në shumën prej 14,421 mijë Lekë (2017: 16,906 mijë Lekë).

11. Shpenzime personeli

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Paga	211,988	178,207
Sigurimet shoqërore dhe shëndetësore te detyrueshme	23,358	19,849
Sigurimet shoqërore dhe shëndetësore vullnetare	6,794	2,803
Shpenzime trajnimi	6,603	3,553
Shpenzime të tjera për stafin	4,538	2,620
Gjithsej	**253,281**	**207,032**

Më 31 dhjetor 2018 Banka kishte të punësuar 183 punonjës dhe nivele drejtues (2017: 143 punonjës).

12. Shpenzime të përgjithshme administrative

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Publicitet dhe marrëdhënie me publikun	38,918	21,738
Mirëmbajtje dhe riparime	27,844	28,256
Kosto administrimi, konsultimi dhe të tjera	88,253	74,455
Gjithsej	**155,015**	**124,449**

13. Shpenzime të tjera, neto

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Kontributet e primit në skemën e sigurimit të depozitave	(61,478)	(57,154)
Gjoba dhe penalitete	(4,020)	(197)
Të ardhura të tjera/(shpenzime),neto	1,699	3,586
Total	**(63,799)**	**(53,765)**

14. Tatimi mbi fitimin

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Tatimi aktual	(80,946)	(77,798)
Tatimi i shtyrë	(502)	353
Tatimi fitimi mbi të ardhurat/(të ardhura)	**(81,448)**	**(77,446)**

Vlerat e përfshirë në të ardhurat e tjera permbledhese:

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Aktive financiare të mbajtura me VDATGj	(53,039)	(14,783)
Gjithsej	**(53,039)**	**(14,783)**

Më poshtë është një rakordim i normës efektive të tatimit:

	2018	Norma efektive e tatimit	2017	Norma efektive e tatimit
Fitim (Humbja) për periudhën	**401,032**		**435,676**	
Totali i tatimit mbi fitmin	81,448		77,446	
Fitimi duke përjashtuar shpenzimin e tatimit mbi fitimin	**482,480**		**513,122**	
Tatimi mbi fitimin duke përdorur normën e tatimit vendase	72,372	15.0%	76,968	15.0%
Shpenzime të pazbritshme	1,447	0.2%	478	0.1%
Ndryshimi në diferencat e përkohshme	7,629	0.1%		
Gjithsej shpenzimi i tatimit	**81,448**	**20.3%**	**77,446**	**17.8%**

14. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Fitimi i periudhës para tatimit mbi të ardhurat	**482,480**	**513,122**
Shpenzime të pazbritshme	9,644	3,183
Shpenzime personeli	*2,810*	*2,620*
Shpenzime të tjera	*6,834*	*563*
Shpenzime amortizimi dhe zhvlerësimi	(662)	2,351
Efekti i zbatimit të SNRF 9	48,178	-
Fitimi i tatueshëm	**539,640**	**518,656**
Tatim fitim i periudhës @ 15% (2017: 15%)	**(80,946)**	**(77,798)**

Tatimi i shtyre është përllogaritur sipas diferencave të përkoshme duke përdorur normën tatimore 15%. Ndryshimet në tatimin e shtyrë paraqiten në tabelën e mëposhtme:

	2018	2017
Balanca më 1 Janar	**(14,417)**	**(29,553)**
Amortizimi i përshpejtuar i mjeteve fikse	(502)	353
Rivleresimi i investimeve në letra me vlerë	(53,039)	14,783
E ardhura (Detyrimi) tatimor i shtyrë	**(67,958)**	**(14,417)**

Tatimi i shtyrë i njohur më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 i atribuohet zërave të mëposhtëm:

	2018			2017		
	Aktive	Detyrime	**Net**	Aktive	Detyrime	**Net**
Investimeve në letra me vlerë	-	(75,912)	**(75,912)**	-	(22,873)	**(22,873)**
Amortizimi	7,954	-	**7,954**	8,456	-	**8,456**
Aktivet / (Detyrimet) tatimore të shtyra, neto	**7,954**	**(75,912)**	**(67,958)**	**8,456**	**(22,873)**	**(14,417)**

15. Aktivet monetare dhe balancat me Bankën Qendrore

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Aktive monetare në arkë		
Në Lekë	129,200	160,833
Në monedhë të huaj	341,724	232,495
Balancat me Bankën Qendrore	43,875	87,569
Gjithsej	**514,799**	**480,897**

16. Shuma të kushtëzuara

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Rezerva e detyrueshme	1,677,859	1,460,836
Gjithsej	**1,677,859**	**1,460,836**

Në përputhje me kërkesat e Bankës Qendrore lidhur me rezervën e detyrueshme, Banka duhet të mbante një minimum të barabartë me 10% të depozitave të klientëve, pranë Bankës Qendrore si llogari rezervë. Me vendim të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr.13, datë 07.02.2018 që hyn në fuqi në 2018, minimum i rezervës së detyrueshme për depozitat e klientëve në Lekë do të aplikohet norma 7.5% dhe 5.0% respektivisht për depozitat me maturim me të vogël se 12 muaj dhe ato me maturitet ndërmjet 1 dhe 2 vitesh.

Ndërsa për depozitat e klientëve në monedhë të huaj minimumi i rezervës së detyrueshme do të jetë 12.5% nëse depozitat në monedhë të huaj jane më pak se 50% e totalit të depozitave të përfshira sipas rregullores së rezervës së detyrueshme dhe 20% për atë pjesë të depozitave në monedhe të huaj që kalojn 50% të totalit të depozitave.

Deri në 40% e rezervës së detyrueshme në Lekë ishte e disponueshme për operacionet e përditshme të Bankës. Me vendim të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr.12, datë 07.02.2018 që hyri në fuqi në 2018, përcakton që deri në 70% e rezervës së detyrueshme në Lekë është e disponueshme për operacionet e përditshme të Bankës.

17. Investimet të mbajtura me VDATGj

Investimet në letrat me vlerë të mbajtura me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (2017: Të vlefshme për shitje) përfshijnë bonot e thesarit dhe obligacionet e qeverive shqiptare dhe të BE-së. Më 1 janar 2018, aktivet financiare me koston e amortizuar në shumën 2,317,944 mijë lekë u matën me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (shënimi 6 (b)).

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Bono Thesari	161,981	655,968
Obligacione qeveritare	7,378,307	4,052,575
Gjithsej	**7,540,288**	**4,708,543**

Më 31 dhjetor 2018 obligacionet e thesarit me një vlerë kontabël prej 201,000 mijë lekësh (2017: 280,000 mijë lekë) u vendosën si garanci për portofolin e marrëveshjeve të blerjes (shënimi 27).

18. Letra me vlerë të mbajtura me koston e amortizuar

Letrat në letra me vlerë me koston e amortizuar (2017: letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim)përfshijnë përfaqësonin obligacione të qeverisë shqiptare.

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Obligacione qeveritare	-	2,317,944
Gjithsej	**-**	**2,317,944**

Pas rishikimit të klasifikimit dhe matjes së aktiveve financiare të Bankës më 1 janar 2018, aktivet financiare me koston e amortizuar në shumën 2,317,944 mijë lekë janë matur me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për shkak se drejtimi pret që ato të mbahen si pjesë e një model biznesi që ka si qëllim mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale ose shitjen e aktivit. Flukset monetare kontraktuale përbëhen vetëm nga pagesa të principalit dhe të interesit.

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Vlera nominale e obligacioneve	-	2,261,425
Primi	-	15,277
Interesi i përllogaritur	-	41,242
Gjithsej	**-**	**2,317,944**

Më 31 dhjetor 2018 obligacione qeveritare me një shumë prej zero (2017: 677,900 mijë Lekë) ishin vendosur si kolateral për marrëveshjet e anasjellta të riblerjes (shiko shënimi 27).

19. Hua dhënë bankave dhe institucioneve financiare

(a) Analiza sipas llojit

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Llogaritë rrjedhëse me bankat	1,213,881	1,859,013
Vendosje në banka	1,234,251	-
Gjithsej	**2,448,132**	**1,859,013**

(b) Analiza gjeografike

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Bankat dhe institucionet financiare rezidente	1,234,251	-
Bankat dhe institucionet financiare jo-rezidente	1,213,881	1,859,013
Gjithsej	**2,448,132**	**1,859,013**

20. Hua dhe paradhënie për klientët

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Hua dhe paradhënie për klientët	**12,315,114**	**10,175,758**
Provizionet	**(602,040)**	**(656,979)**
Huatë dhe paradhëniet për klientët neto	**11,713,074**	**9,518,779**

Kreditë sipas sektorëve më 31 dhjetor 2018 dhe 2017:

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Individë	4,467,014	2,893,989
Hua konsumatore	*969,071*	*660,110*
Hua hipotekore	*3,298,452*	*2,062,438*
Karta Krediti	*199,491*	*171,441*
Bizneset e vogla dhe të mesme	7,848,100	7,281,769
Provizionet	(602,040)	(656,979)
Huatë dhe paradhëniet për klientët neto	**11,713,074**	**9,518,779**

Huatë dhe paradhëniet për klientët sipas sektorëve me 31 dhjetor 2018 ishin si më poshtë:

	Shuma bruto	Fondi për HPKt	Vlera kontabël
Individë	4,467,014	(266,649)	4,200,365
Hua konsumatore	*969,071*	*(110,837)*	*858,234*
Hua hipotekore	*3,298,452*	*(82,102)*	*3,216,350*
Karta Krediti	*199,491*	*(73,710)*	*125,781*
Biznese të vogla dhe të mesme	7,848,100	(335,391)	7,512,709
Gjithsej	**12,315,114**	**(602,040)**	**11,713,074**

Huatë dhe paradhëniet për klientët sipas sektorëve më 31 dhjetor 2017 ishin si më poshtë:

	Shuma bruto	Fondi për zhvlerësimet	Vlera kontabël
Individë	2,893,989	(233,412)	2,660,577
Hua konsumatore	*660,110*	*(74,376)*	*585,734*
Hua hipotekore	*2,062,438*	*(102,045)*	*1,960,393*
Karta Krediti	*171,441*	*(56,991)*	*114,450*
Bizneset e vogla dhe të mesme	7,281,769	(423,567)	6,858,202
Gjithsej	**10,175,758**	**(656,979)**	**9,518,779**

20. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Ndryshimet në fondin për humbje nga zhvlerësimi për 31 dhjetor 2018 janë si më poshtë:

	2018
Niveli 1	
Balanca 1 janar	(189,156)
(Humbje nga zhvlerësimi) / rimarrje për vitin	15,038
Shpenzimi për vitin	*(78,853)*
Rimarrje	*93,891*
Fshirjet	-
Balanca 31 dhjetor	**(174,118)**
Niveli 2	
Balanca 1 janar	(36,604)
(Humbje nga zhvlerësimi) / rimarrje për vitin	(26,616)
Shpenzimi për vitin	*(58,169)*
Rimarrje	*31,553*
Fshirjet	-
Balanca 31 dhjetor	**(63,220)**
Niveli 3	
Balanca 1 janar	(383,040)
(Humbje nga zhvlerësimi) / rimarrje për vitin	(60,191)
Shpenzimi për vitin	*(111,730)*
Rimarrje	*51,539*
Fshirjet	78,529
Balanca 31 dhjetor	**(364,702)**
Provizione gjithsej	**(602,040)**

20. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Ndryshimet në fondin për humbje nga zhvlerësimi për 31 dhjetor 2017 janë si më poshtë:

	2017
Fondi për huatë e provigjonuara individualisht	
Balanca më 1 Janar	(408,844)
(Humbje nga zhvlerësimi) / rimarrje për vitin	(46,829)
Shpenzimi për vitin	*(107,664)*
Rimarrje	*60,835*
Nxjerrja jashtë bilanci	16,405
Balanca më 31 dhjetor	**(439,268)**
Fondi për huatë e provigjonuara kolektivisht	
Balanca më 1 janar	(180,043)
(Humbje nga zhvlerësimi) / rimarrje për vitin	(37,668)
Shpenzimi për vitin	*(104,191)*
Rimarrje	*66,523*
Nxjerrja jashtë bilanci	-
Balanca më 31 dhjetor	**(217,711)**
Provizione gjithsej	**(656,979)**

21. Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

	Përmirësime në ambiente me qira	Pajisje dhe instalime	Mjete motorike	Pajisje zyre dhe elektronike	Kompiutera dhe pajisje për sistemin IT	Pajisje zyre dhe të tjera	Aktive të qëndrueshme në proces	Gjithsej
Kosto								
Gjëndja më 1 janar 2017	**120,465**	**49,253**	**21,938**	**90,505**	**79,928**	**49,009**	**20,709**	**431,807**
Shtesat	731	463	5,351	424	144	903	12,242	**20,258**
Pakësimet	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Transferimet	-	1,172	-	42	11,426	881	(13,521)	**-**
Gjëndja më 31 dhjetor 2017	**121,196**	**50,888**	**27,289**	**90,971**	**91,498**	**50,793**	**19,430**	**452,065**
Shtesat	12,463	15,366	-	8,342	25,765	10,448	8,053	**80,437**
Pakësimet	-	-	(4,531)	-	-	-	-	**(4,531)**
Transferimet	2,138	5,559	-	112	3,680	618	(12,107)	**-**
Gjëndja më 31 dhjetor 2018	**135,797**	**71,813**	**22,758**	**99,425**	**120,943**	**61,859**	**15,376**	**527,971**
Amortizimi i akumuluar								
Gjëndja më 1 janar 2017	**(105,879)**	**(39,214)**	**(13,465)**	**(73,897)**	**(72,504)**	**(40,619)**	**-**	**(345,578)**
Amortizimi i periudhës	(4,687)	(3,574)	(1,754)	(7,352)	(3,242)	(3,312)	-	(23,921)
Pakësimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjëndja më 31 dhjetor 2017	**(110,566)**	**(42,788)**	**(15,219)**	**(81,249)**	**(75,746)**	**(43,931)**	**-**	**(369,499)**
Amortizimi i periudhës	(4,268)	(3,031)	(1,678)	(4,167)	(6,788)	(2,589)	-	(22,521)
Pakësimet	-	-	2,681	-	-	-	-	2,681
Gjëndja më 31 dhjetor 2018	**(114,834)**	**(45,819)**	**(14,216)**	**(85,416)**	**(82,534)**	**(46,520)**	**-**	**(389,339)**
Vlera kontabël								
Më 1 janar 2017	**14,586**	**10,039**	**8,473**	**16,608**	**7,424**	**8,390**	**20,709**	**86,229**
Më 31 dhjetor 2017	**10,630**	**8,100**	**12,070**	**9,722**	**15,752**	**6,862**	**19,430**	**82,566**
Më 31 dhjetor 2018	**20,963**	**25,994**	**8,542**	**14,009**	**38,409**	**15,339**	**15,376**	**138,632**

21. Aktive të qëndrueshme të trupëzuara (vazhdim)

Të tjera

Aktivet e qëndrueshme të trupëzuara në proces përfshijnë të gjitha aktivet e blera që nuk janë vënë ende në përdorim. Përmirësime në ambientet me qira përfshijnë investime të bëra në ambientet e mara me qira.

22. Aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara

	Patenta dhe licensa	Softëare dhe të tjera	Aktive të patrupëzuara në proces	Gjithsej
Kosto				
Gjëndja më 1 janar 2017	**8,834**	**62,629**	**1,532**	**72,995**
Shtesat	3,160	-	1,119	**4,279**
Gjëndja më 31 dhjetor 2017	**11,994**	**62,629**	**2,651**	**77,274**
Shtesat	2,577	4,716	3,584	**10,877**
Transferimet	-	1,532	(1,532)	**-**
Gjëndja at 31 dhjetor 2018	**14,571**	**68,877**	**4,703**	**88,151**
Amortizimi i akumuluar				
Gjëndja më 1 janar 2017	**(8,284)**	**(40,112)**	**-**	**(48,396)**
Amortizimi i periudhës	(264)	(6,592)	-	**(6,856)**
Gjëndja më 31 dhjetor 2017	**(8,548)**	**(46,704)**	**-**	**(55,252)**
Amortizimi i periudhës	(1,064)	(6,509)	-	**(7,573)**
Gjëndja më 31 dhjetor 2018	**(9,612)**	**(53,213)**	**-**	**(62,825)**
Vlera kontabël				
Më 1 janar 2017	**550**	**22,517**	**1,532**	**24,599**
Më 31 dhjetor 2017	**3,446**	**15,925**	**2,651**	**22,022**
Më 31 dhjetor 2018	**4,959**	**15,664**	**4,703**	**25,326**

23. Aktive të mbajtura per shitje

Aktivet e mbajtura për shitje janë kolateralet e mara nëpërmjet ekzekutimit të garancive për huatë dhe paradheniet me probleme të klientëve. Këto aktive të marra përbëhen nga një numër pronash përfshirë toka dhe ndërtesa të cilat nuk janë dhënë me qëra apo të përdoren nga vetë Banka. Gjatë 2018 Banka testoj pronat për zhvlerësim të mundshëm dhe rezultoj që nuk ishte i nevojshëm ndonjë zhvlerësim (2017: asnjë)

Ndryshimet në aktivet e riposeduara gjatë periudhës raportuese janë paraqitur si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Në fillim të periudhës	**476,751**	**394,796**
Shtesat gjatë periudhës	*58,449*	*108,991*
Pakësimet gjatë periudhës	*(16,011)*	*(27,036)*
Gjithsej	**519,189**	**476,751**

Pakësimet përfaqësojnë pronat e shitura nga Banka në 2018.

24. Aktive të tjera

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Tatime të parapaguara	48,721	48,721
Shpenzime të shtyra	5,441	3,865
Shufra ari	7,195	7,407
Të tjera	(5,705)	7,619
Gjithsej	**55,652**	**67,612**

Tatimi i parapaguar është i përbërë si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Tatimi në burim	48,721	48,721
Tatimi mbi fitimin i parapaguar	-	-
Gjithsej	**48,721**	**48,721**

Parapagimi për tatimin në burim është i lidhur me të ardhurat nga interesi që Banka ka gjeneruar në shtete me të cilat Republika e Shqipërisë ka nënshkruar marrëveshje për Mënjanimin e Tatimit të Dyfishtë.

25. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Llogari rrjedhëse	16,045	17,284
Depozita me afat	-	330,039
Gjithsej	**16,045**	**347,323**

26. Detyrime ndaj klientëve

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Individë	18,458,733	15,625,070
Llogari rrjedhëse dhe kursimi	*6,143,522*	*5,534,670*
Depozita me afat	*12,315,211*	*10,090,061*
Llogari të tjera klientësh	*-*	*339*
Klientë të Korporatave	2,348,637	1,604,500
Llogari rrjedhëse dhe kursimi	*1,205,836*	*685,012*
Depozita me afat	*1,023,396*	*841,450*
Llogari të tjera klientësh	*119,405*	*78,038*
Gjithsej	**20,807,370**	**17,229,570**

27. Marrëveshje të anasjellta të riblerjes

Banka ka pasur marrëveshje të anasjelltë riblerje më 31 dhjetor 2018 në shumën 202,770 mijë Lekë (31 dhjetor 2017: 618,520 mijë Lekë). Ajo përfitojnë një interes nga 0.85% në vit. Obligacione të thesarit me një vlerë kontabël 210,000 mijë Lekë janë vendosur si garanci për këto marrëveshje. (shiko shënimin 17).

28. Detyrime të tjera

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Llogari për pagesa transit	70,593	85,159
Kreditorë të tjerë	28,230	22,871
Administrata fiskale	14,602	11,290
Detyrime tatimore	16,237	4,110
Shpenzimet e përllogaritura	648	477
Furnitorët	958	5,213
Gjithsej	**131,268**	**129,120**

29. Kapitali dhe rezervat

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 kapitali i regjistruar i Bankës ishte 11,974,576.26 Euro ose ekuivalenti në Lekë 1,516,517 mijë Lekë e ndarë në 1,413,000 aksione të zakonshme me vlerë nominale secila prej 8.47457626 Euro ose 1,073.26 Lekë.

30. Pasive të kushtëzuara dhe angazhime

a) Zëra garancie

Banka jep garanci financiare dhe letra krediti për të garantuar performancën e klientëve për palët e treta. Këto marrëveshje kanë limite fikse dhe zakonisht janë për një periudhë deri në dy vjet. Shumat kontraktuale të garancive dhe angazhimeve janë paraqitur në tabelën më poshtë sipas kategorive. Shumat e paraqitura më poshtë për garancitë dhe letrat e kreditit paraqesin maksimumin e humbjes kontabël që do të njihet në datën e raportimit nëse secila nga palët dështon plotësisht në përmbushjen e detyrime sipas termave kontraktuale.

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Garanci bankare	96,784	27,275
Garanci dhënë klientëve	393,193	481,829
Leter kredi	-	-
Gjithsej	**489,977**	**509,104**

Këto garanci dhe angazhime kanë rrezik kredie për zërat jashtë bilancit sepse vetëm pagesat organizative dhe humbjet e mundëshme të përllogaritura janë njohur në bilanc derisa këto angazhime të plotësohen ose të maturohen. Shumë nga garancitë dhe angazhimet maturohen pa u përdorur plotësisht ose pjesërisht. Kështuqë shumat nuk përfaqësojnë flukse dalëse të pritshme. Në datën e bilancit nuk ka garanci dhe angazhime për të cilat është e nevojshme ndonjë paraqitje shtesë. Më 31 dhjetor 2018 garancitë dhe letrat e kreditit janë plotësisht të siguruara me kolateral.

b) Angazhime për qiratë

	Më 31 dhjetor 2018	Më 31 dhjetor 2017
Deri në 1 vit	81,720	61,081
Mbi 1 vit dhe më pak se 5 vjet	287,415	78,957
Mbi 5 vjet	241,476	29,310
Gjithsej	**610,611**	**169,348**

Banka ka të drejtën për rinovimin e kontratave të qirasë ekzistuese me termat që është rënë më parë dakort me pronarët, megjithatë nuk ka asnjë detyrim ligjor nëse nuk do. Kontratat e qirasë janë të anullueshme, në qoftë se njoftohen në avancë për një periudhë prej 30 deri në 180 ditë. Minimumi për angazhimet e qirasë për periudhen 31 dhjetor 2018 është 24,491 mijë Lekë (2017: 17,626 mijë Lekë).

31. Palët e lidhura

Palët konsiderohen të jenë palë të lidhura nëse një palë ka mundësinë të kontrollojë ose të ushtrojë influencë mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale, ose palët janë nën kontroll të përbashkët. Një numër transaksionesh bankare janë bërë me palën e lidhur Banka e Parë e Investimeve A.D. Bullgari në rrjedhën normale të biznesit. Kjo palë e lidhur kualifikohet si shoqëria mëmë e Bankës. Këto transaksione përfshijnë hua, depozita dhe transaksione të tjera. Balancat në fund të periudhave respektive janë si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më	
	31 dhjetor 2018	**31 dhjetor 2017**
Hua dhe parapagime	994,239	278,884
Llogari të arkëtueshme	8,599	9,098
Detyrime ndaj bankave	-	-
Të ardhurat nga interesi	1,125	6
Shpenzime per interesat	(180)	(1,043)
Të ardhura nga komisionet	612	116
Shpenzime për komisionet	(163)	(124)

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018, punonjësit kryesor të drejtimit të Bankës morën shpërblime në shumën prej 24,222 mijë Lekë (2017: 28,195 mijë Lekë). Drejtuesit morën përfitime të tjera në shumën 8,615 mijë Lekë gjatë vitit të mbyllur më 31 Dhjetor 2018 (2017: 5,006 mijë Lekë).

32. Aktive monetare dhe ekuivalente me to

	Më	**Më**
	31 dhjetor 2018	**31 dhjetor 2017**
Aktive monetare në arkë (shënimi 15)	470,924	393,328
Llogaritë rrjedhëse		
Banka Qendrore (shënimi 14)	43,875	87,569
Bankat korrespondente (shënimi 19)	1,213,881	1,859,013
Huatë dhe paradhëniet dhënë bankave dhe institucioneve financiare, me maturitet më të vogël se 90 ditë (shënimi 19)	1,234,251	-
Gjithsej	**2,962,931**	**2,339,910**

33. Ngjarjet pas datës së bilancit

Drejtimi i Bankës nuk është në dijeni të ndonjë ngjarje tjetër të rëndësishme që do të bënte të nevojshme bërjen e ndonjë korigjimi apo shënimi shtesë në pasqyrat financiare.